

עמ"מ 14936/12/13 - אורה דהן נגד נציבות שירות המדינה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עמ"מ 14936-12-13 דהן נ' נציבות שירות המדינה - חיפה 28 אוגוסט 2014

בפני המערערת: כב' השופט יגאל גריל, ס. נשיא
אורה דהן ע"י ב"כ עוה"ד גב' י. סירוטה ו/או עוה"ד גב' א.
טורנר-שטרנברג
נגד המשיבה: נציבות שירות המדינה באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)
ע"י ב"כ עוה"ד גב' מ. יוזבגי

פסק דין

א. בפניי ערעור על הכרעת הדין מיום 19.8.13 של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה בחיפה, בתיק בד"מ 29/12 (בראשות אב"ד עו"ד אורי כהן), וכן על גזר הדין אשר ניתן ביום 7.11.13.

ב. הנסיבות הצריכות לענין הינן בתמצית אלה:

בתובענה המתוקנת שהגישה המשיבה כנגד המערערת ביום 10.7.12 נטען, כי המערערת ילידת שנת 1969, מועסקת במוסד לביטוח לאומי (להלן: "מל"ל") בענף נפגעי עבודה.

במסגרת תפקידה יש למערערת הרשאה למאגר הנתונים של המל"ל.

נטען, שבין התאריכים 1.2.10 - 18.2.10 שלפה המערערת מידע שלא כדיון ושלא לצורכי עבודתה, פרטים על מידע אודות מקורבים שונים, לפי הפירוט שבנספח א' של כתב התובענה. לגבי חלק מן המקורבים נכנסה המערערת לפרטיהם בהזדמנויות שונות.

ג. עוד נטען בכתב התובענה, שבמעשיה אלה פגעה המערערת במשמעת שירות המדינה, הפרה את הוראות סעיפים 9.03 ו-10.04 לכללי האתיקה של עובדי המדינה, סעיף 4 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995, הוראות סעיפים 42.212, 65.13, 65.194, 65.195 לתקשי"ר, והתנהגה התנהגות שאינה הולמת עובדת מדינה.

המשיבה ייחסה למערערת עבירה לפי סעיף 17 (1), (2) ו-(3) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 (להלן: "חוק המשמעת").

ד. המערערת אשר מועסקת כמרכזת גימלאות, דרגה 19, והתקבלה לשירות המדינה בינואר 1989, כפרה בעובדות כתב התובענה ולפיכך נפרשה מסכת הראיות במלואה בפני בית הדין, שגם זימן בפניו לעדות את עו"ד דבורה בן ישעיהו, עובדת במטה מינהל הגימלאות של המל"ל, אשר הציגה את נוהלי המל"ל ביחס למסירת מידע (מוצג ביה"ד/1).

ה. בנוסף, העידו בפני בית הדין, עובדת הביקורת הפנימית של מל"ל, הגב' אודיה קלמנוביץ, וחוקר המשמעת מר יאיר רפאל, כמו גם מר עמרם בוטבול אשר שימש כמנהל סניף המל"ל בעפולה עד ינואר 2011 (עד הגנה), ועדת ההגנה אשרית טל שהיתה מן הפונים למערערת, לפי נספח א' לתובענה. כן הוצגה הודעה (ת/1) שנגבתה מן המערערת, שגם היא העידה בפני בית הדין.

ו. בית הדין קבע, לאחר שמיעת הראיות, כי המערערת, שהועסקה מתוקף תפקידה בסניף המל"ל בטיפול בנפגעי עבודה, הציגה שאילתות למחשב ושלפה מידע ממאגרי המל"ל, הגם שהמידע היה בתחום האחריות והטיפול של מחלקות אחרות.

המערערת עשתה זאת, במקרים מסויימים, מבלי שהמבוטח עצמו הזדהה בפניה (באמצעות ת.ז. או אמצעי אחר), ואף מבלי שהוצג יפוי כח כנדרש.

בית הדין קבע, כי המערערת הפרה את הוראות הנוהל שחייבו אותה והיא מסרה מידע אישי לגורמים שלא היו בתחום טיפולה, כעובדת הסניף בענף נפגעי עבודה. ממילא, אותם גורמים לא היו "מבוטחים" שהזדהו בפניה באמצעות תעודות זהות או גורם זיהוי אחר. המידע שמסרה המערערת היה פרטני, ולא כללי גרידא הפתוח לכל הציבור.

ז. בית הדין ציין, שגם אם שימשה המערערת כעובדת קבלת קהל ("דלפק קדמי"), בנוסף לעבודתה בענף נפגעי עבודה, הרי עדיין חרגה מסמכותה שכן פקיד קבלת קהל שמתבקש על ידי המבוטח למסור לו מידע אודות עצמו, לאחר שהמבוטח מזדהה בפניו, רשאי אמנם למסור לו כל מידע אודות עצמו שפתוח בפני הפקיד מבחינת הרשאות. אמנם, ההרשאה של מקבל הקהל היא רחבה יותר, אך היא שטחית מבחינת המידע הנגיש לפקיד/ה העוסקים בקבלת קהל (לפי עדות עו"ד בן ישעיהו בעמ' 36 לפרוט'), ובכל מקרה חייב להתבצע זיהוי של המבוטח קודם למסירת המידע לידיו.

ח. בית הדין ציין, כי מן העדויות עולה שפקיד קבלת קהל היושב בדלפק קדמי של הסניף רשאי למסור מידע כללי לפונים (שאינם מבוטחים המזדהים בפני הפקיד ומבקשים פרטים אודות עצמם), להבדיל ממידע אישי. המערערת עצמה אישרה בעדותה בפני בית הדין (עמ' 71 לפרוט') שלפי הנהלים כאשר באים אליה לברר ענין שאיננו נוגע לנפגעי עבודה, מותר לה למסור רק מידע כללי, ואולם, לפי קביעת בית הדין מסרה המערערת מידע פרטני לגורמים שונים שלא היו מבוטחים במחלקתה, ואשר לא הזדהו בפניה ולא הוצג יפוי כח ביחס אליהם.

ט. בפני בית הדין טענה המערערת, שהיא מסרה מידע למבוטחים על מנת לעזור להם מתוך מגמה לשפר את השירות לאזרח, ברוח גישה של מי שהיתה מנכ"לית המל"ל הגב' דומיניסיני (עמ' 51 לפרוט'), אך המערערת עצמה הודתה שמסירת המידע לפונים חייבת להיות בכפוף לנהלים (עמ' 52 לפרוט').

המערערת, כך קבע בית הדין, פעלה בניגוד לנהלים הברורים (מתן מידע פרטני ולא כללי, ללא זיהוי המבקש, ומעבר לתחומי מחלקתה).

ואולם, גישה זו של המערערת היתה, כדברי בית הדין:

"מנת חלקם של מכריה או קרוביה או אנשים שהופנו על ידי אותם מכרים וקרובים בלבד. בענין זה אין להידרש יתר על המידה למשמעות הבלשנית של המונח "מקורבים" בו נקטה התביעה בתובענה ..... העיקר בענייננו ברור - והוא מתן העדפה מטעמים לא עניינים ובאופן לא שוויוני, לאנשים שהנאשמת או חבריה/קרוביה רצו ביקרם. בכך חטאה הנאשמת, וגרמה להעדפה פסולה של אותם אנשים לעומת אחרים, בפניותיהם למל"ל" (עמ' 8 להכרעת הדין).

י. מציין בית הדין, שאותם מכרים/מקורבים עקפו את נתיב הפניות הארוך והמסורבל, לעיתים, למחלקות המל"ל בזכות הכרותם הישירה או העקיפה עם המערערת וזו הפעילה באופן פגום במקום עבודתה הציבורי את העדפתה הפסולה, דהיינו, "פרוטקציה", וחתרה תחת עקרונות בסיסיים המחייבים אתיקה של עובדי ציבור.

לפי קביעת בית הדין התנהגות זו פוגעת קשות באמון הציבור במל"ל, ומפרה קריטריונים בסיסיים של שוויון וצדק חברתי. בכך הפרה המערערת את נהלי המל"ל שהיו חייבים להיות נר לרגליה.

יא. בית הדין בחן את טיב היחסים בין המערערת לבין הפונים ששמותיהם מופיעים בנספח א' לתובענה.

לא אדרש כאן לכל אחד ואחד מן השמות, כמפורט בהרחבה בהכרעת הדין. אציין רק, כי מסקנת בית הדין היתה, שבחינת טיב היחסים בין המערערת לבין הפונים מעלה שלכל אחד מהם היה קשר מסויים, ישיר או עקיף, עם המערערת, והוא ניצל אותו לטובתו, וכדברי בית הדין בעמ' 8 סיפא להכרעת הדין:

"ברי שלא מדובר על כל אדם מן הישוב, שהנאשמת נאלצה לסייע לו, רק מתוך תודעת שירות גבוהה שאין בילתה".

יב. בין היתר טענה המערערת, שלגבי הפונה לירז אמסלם ראוי לזכותה מחמת "זוטי דברים" הואיל ומדובר

במקרה קל ערך כיוון שלפי הודעתה (ת/1) שלפה המערערת את המידע לגבי לירז אמסלם (לפי שם ושם משפחה), מכיוון שהיא רצתה לבדוק בת כמה היא, משום שרצתה להכיר לה מישהו.

בית הדין דחה טענה זו וציין, שטענת ההגנה של "זוטי דברים" תתקבל רק כשאינן במעשה סכנה כלשהי לערך החברתי המוגן, אך אין הדבר הולם עניינית את המושג של עבירה פלילית (ע"פ 807/99 **מדינת ישראל נגד עזיזיאן**, פ"ד נ"ג (5) 747), ואילו בענייננו מצווה בית הדין להגן על הערכים החברתיים של שמירה על הזכות לפרטיות, וקיום קפדני של הנהלים בשירות המדינה.

יג. בית הדין הגיע למסקנה, שפירוט הנסיבות ביחס לכל אחד מן המבוטחים ששמותיהם צוינו בנספח א' לתובענה מלמד, כי המערערת פעלה שלא כדין כאשר שלפה מידע אודות מבוטחים שונים שלא במסגרת תפקידה, וכי המערערת עצמה בשולי הודעתה (ת/1) הכתה על חטא באשר לשליפות המידע ואמרה כך :

"ש. יש לך משהו להוסיף?"

ת. בעקרון לא. אני אשתדל לא להכנס לפי שמות ולהעביר למחלקות אחרות"

יד. כשנשאלה המערערת האם נטלה חלק בהדרכות בנוגע לאיסור הוצאת מידע השיבה, כי היתה בשיחה אחת בסניף (עמ' 62 לפרוט'). המנהל לשעבר של הסניף, מר בוטבול, העיד, שמספר שנים לפני פרישתו רוב ההסמכות של העובדים היו הכשרות פנים סניף, וכי המנהלים בסניפים היו מעבירים את ההכשרות (עמ' 81 לפרוט').

המערערת עצמה אישרה שעבודת עובדי הסניף אמורה להתבצע בכפוף לנהלים (עמ' 71 לפרוט').

טו. בפני בית הדין הועלתה מטעם המערערת טענת הגנה מן הצדק מן הטעמים הבאים:

המערערת ביצעה את המיוחס לה בתובענה (למעט בענין המבוטחת לירז אמסלם) אך ורק למען המבוטחים של המל"ל כדי ליתן להם שירות טוב ויעיל ולמנוע מהם "טרטור".

עוד נטען מטעם ההגנה, שהוכח, כי בסניף המל"ל בעפולה השירות לציבור כולל מתן תשובות בכל הנושאים בהם עוסק המל"ל, וכל עובד שבקיא בנושאים אלה צריך ויכול להשיב ללא קשר לתפקידו הספציפי.

כמו כן, המנהל לשעבר של הסניף, מר בוטבול, העיד שההרשאות של המערערת לגישה למחשב נשארו ברשותה גם לאחר שסיימה לעבוד באשנבים. וזאת, לטענת ההגנה, על מנת שהמערערת תשתמש בהן למתן שירות טוב ומירבי לאזרח בתחומים שונים (ולא רק הטיפול בנפגעי עבודה). גם המנכ"לית לשעבר של המל"ל הדגישה את חשיבות מתן השירות לאזרח (נ/3).

המערערת, כך נטען, הפגינה תודעת שירות מפותחת והשתמשה בהרשאות למחשב שקיבלה מן המל"ל בעקבות ההסמכות שהוענקו לה במהלך שנות עבודתה. לכן, טענה ההגנה שיש לזכות את המערערת.

טז. בית הדין דחה טענות אלה של ההגנה, בציינו, כי הגנה מן הצדק נועדה לשמש רק במקרים חריגים ונדירים ולא כל פגם יוכל לבססה. בענייננו, לא התקיימו פגמים, כך קבע בית הדין, שיש בהם כדי להצדיק קבלת טענת הגנה זו.

מסביר בית הדין, כי המערערת העניקה שירות יעיל רק למקורביה ולמקורבי משפחתה ושכניה, ולא לציבור בכללותו. למטרת ריצוי אותם מקורבים, התעלמה המערערת מן הנהלים להם היתה כפופה, שלפה מידע שלא לצורכי עבודתה כפקידה במחלקת נפגעי עבודה, תוך ניצול ההרשאות שנתרו בידיה.

מוסיף בית הדין, כי תודעת שירות מפותחת והענקת שירות יעיל לאזרח צריכה להינתן באופן שוויוני וענייני לכולם, ולא תוך העדפה פסולה ועבירה על נהלים מחייבים. אי שמירה על סדרי עבודה ראויים תיצור תוהו ובוהו במקום העבודה ובסופו של דבר תזיק לציבור בכללותו.

יז. המערערת התבססה על עדות המנהל לשעבר של הסניף מר בוטבול, שלטענתה הותיר את ההרשאות בידי המערערת כדי שזו תשתמש בהן למתן שירות מיטבי ומירבי לציבור בתחומים השונים בהם טיפל הסניף (עמ' 85 לפרוט').

ואולם, בית הדין קבע, כי עדות מר בוטבול אופיינה במגמתיות בולטת ולעיתים רב היה בה המעומעם על הבהיר. עובדת היחידה לביקורת פנים, גב' קלמנוביץ, העידה, כי מנהלים אמורים לחסום הרשאות שהיו לעובדים בתחום מסויים לאחר שאלה חדלו לעסוק באותו תחום. ואולם, מר בוטבול העיד, כי הוא לא חסם הרשאות לאף עובד, וגם לא זכורה לו הנחיה מסוג זה של המל"ל. כוונתו של מר בוטבול בהשארת ההרשאה היא שהפקיד שקיבל בעבר אותן הרשאות יוכל לתת שירות טוב ומירבי לאזרח מבלי "לטרטר" את האזרח מחדר לחדר. בעיקרון, כך לפי עדות המנהל לשעבר מר בוטבול, המערערת לא היתה היחידה והיו עובדים רבים שעבדו באשנבים וחדלו מלטפל שם, או עברו ממחלקה למחלקה, אך הרשאותיהם לא נחסמו וזאת במגמה לאפשר שירות מקיף עד כמה שאפשר (עמ' 79 לפרוט').

יח. ואולם, בית הדין קובע, כי זו דעה וגישה אישית של העד מר בוטבול, ואין זו עולה בקנה אחד עם ההנחיות והנהלים שהוצגו בפני בית הדין. מה גם שמר בוטבול טשטש את הגבולות בין מתן מידע כללי לציבור המבוטחים, לבין מתן מידע אישי המחייב שלילת נתוניו של המבוטח מן המערכת, וזאת למרות שנקט לאורך עדותו במונח "קבלת קהל אוניברסלית" והודה שעובדי האשנבים ידעו לתת שירות משום שזהו תחום של קבלת קהל אוניברסלית.

מוסיף בית הדין, כי הוא לא שוכנע שהשארית ההרשאות בידי המערערת נעשתה במכוון על ידי מר בוטבול, ולא מחמת מחדל של הנהלת הסניף. תחילה ציין מר בוטבול שהשארית ההרשאות היתה בסמכותו, אך בחקירתו הנגדית מסר כי הסמכות היתה של המל"ל (עמ' 87 לפרוט').

יט. בית הדין גם ציין, שאף אם ניתנו לעובדים אחרים בסניף הרשאות גורפות כפי שניתנו למערערת לא הובאו ראיות כלשהן שגם עובדים נוספים מן הסניף נכשלו בעבירות מן הסוג והאופי בו נכשלה המערערת.

מר בוטבול אמר בפני בית הדין, כי למיטב זכרונו אין הוראה איך להיכנס למחשב, האם באמצעות תעודת זהות או לפי שם, ולדעתו, "מה שחשוב זה לתת את השירות לאנשים היושבים מולך, הדרך לא חשובה" (עמ' 84 לפרוט').

לענין זה, מתח בית הדין ביקורת על דבריו אלה של מר בוטבול בהפנותו לענין חשיבות ההקפדה על הנהלים לעש"ם 28/90 **צבי צור נגד נציבות שירות המדינה**, פ"ד מ"ד (3) 575.

כ. מציין בית הדין, שלמרות נסיונותיו של מר בוטבול לטשטש את תחומי האחריות בין המחלקות השונות של הסניף, הרי לקראת סוף עדותו חלה נסיגה בעמדתו הנחרצת והוא סייג את תשובותיו לגבי סוג המידע שניתן למסור, וציין, כי יש לאבחן בין סוגי המידע שנמסר (עמ' 88-89 לפרוט').

מר בוטבול גם אישר, שלא ניתן למסור פרטים על כתובת, הכנסות, או מקום עיסוק, של מי שאיננו מבוטח, כשם שלא ניתן לקבל פרטים חסויים ואישיים על מבוטח (שאינו פונה בעצמו לסניף) ללא קבלת ייפוי כח. כן עולה מעדות מר בוטבול, שפיקוח קפדני ותכופ יותר יכול היה למנוע מתן מידע על זכאות, תשלומים, ופרטים נוספים שאינם בבחינת מידע כללי.

כא. עוד ובנוסף דחה בית הדין, בהחלטתו מיום 10.12.12, את בקשת ההגנה לפסול את הודאתה של המערערת (הודעתה ת/1). בית הדין קבע, שהוא יעריך את משקלה של ההודאה בתום ההליך לאור כלל העדויות שיהיו ברשותו באותה עת.

מטעם המערערת נטען, שנוכח עדותה יש לפסול את ההודאה כראיה, ולחלופין, לא ליתן לה כל משקל ראייתי. נטען, כי המערערת לא ידעה שזמנה לחקירה משמעתית, החקירה לא שיקפה במלואה את שהתרחש בה, וקיימות סתירות בין עדות החוקר יאיר רפאל, לעדותה של הגב' קלמנוביץ בנוגע לחקירת

המערערת בפניהם. ואולם בית הדין קבע, שהודאתה של המערערת נמסרה מרצונה החופשי, ללא אמצעי כפייה פיתוי או שידול, ואין כל פגם שיעיב על אמיתותה.

בית הדין מציין, כי פרוט' גביית ההודעה משקף את מה שנאמר בה. המערערת אף הוסיפה, קודם לחתימתה על ההודעה ת/1, ומיוזמתה, את המשפט: "**אני אשתדל לא להיכנס לפי שמות ולהעביר למחלקות אחרות**", ומה גם שהודעתה (שהיא גם הודאתה) היתה שוטפת וסדורה (גם אם יחסית למספר אישומים היו תשובותיה לקוניות).

בית הדין הגיע בהכרעת הדין למסקנה, שהן לפי המבחן הפנימי, והן לפי המבחן החיצוני, לא נסדקה אמיתות ההודאה. הסתירות עליהן הצביעה ההגנה בין עדות גב' קלמנוביץ לעדות החוקר יאיר לא היו מהותיות ואינן פוגמות באמינות ההודאה ובאמינות העדים ביחס לגבייתה.

כב. בית הדין הגיע למסקנה, שהמשיבה הוכיחה ברמת הוודאות הנדרשת את האישומים המיוחסים למערערת. עוד קבע בית הדין, שהמעשים שעובדותיהם הוכחו, עולים כדי עבירות לפי סעיפים 17 (1) (2) (3) לחוק המשמעת, דהיינו, העבירות בהן הואשמה המערערת.

בית הדין קבע גם, כי המערערת הפרה הוראות המצויות בכללי האתיקה לעובדי המדינה (מיום 28.6.07). בין יתר הדברים ציין, שכלל 10.04 בכללי האתיקה (פסילה מלטפל בעניינו של אדם מחמת קשרי עבודה, חברות, משפחה או כל קשר אחר מחשש שהדבר ישפיע על השיקולים המקצועיים) חל לא רק בקשר למתן החלטה או פעולה אחרת, אלא נועד לקבוע נורמה התנהגותית, כך שלא ייווצר חשש לשיבוש שיקוליו המקצועיים של העובד מחמת קשרים אלה.

מסקנתו הסופית של בית הדין היתה שיש להרשיע את המערערת בעבירות הנטענות בכתב התובענה.

כג. בערעור המונח בפניי טוענת המערערת, שבאף אחד מן החוקים שהיא הואשמה בהפרתם, אין מונח או הגדרה של "מקורב" או "מקורבים". נטען בערעור, שבכל האישומים בהם הואשמה המערערת היא "חדרה" למחשב לא לשם סקרנות או "התעניינות" סתם באותם מבוטחים, אלא כדי לעזור למבוטחים שפנו אליה במהלך עבודתה בנושאים השונים בהם עוסק המל"ל.

לטענת המערערת, אין המדובר בקרובי משפחה של המערערת ולא בחברים, אלא במבוטחים המכירים את המערערת היכרות שטחית וידוע שיש למערערת ידע רב בכל ענפי הביטוח הלאומי, ולכן פנו אליה מבוטחים בבקשות שונות. המערערת לא יזמה ולא היה לה חלק בפנייה אליה, אלא פנו אליה כפי שניתן לפנות לכל עובד אחר בביטוח הלאומי.

כד. נטען בערעור, שמדובר במקרה ייחודי שבו הואשמה לראשונה עובדת - המערערת - בחדירה למאגרי מידע, במהלך ובמסגרת עבודתה, בשים לב לפנייה של אזרח/מבוטח לעובד מדינה במהלך יום העבודה הרגיל בעת עבודתו.

המערערת, כך נטען, עבדה במהלך שנות עבודתה בסניף המל"ל בעפולה בתחומים רבים ובמהלך השנים ניתנו לה על ידי המל"ל הרשאות כניסה למחשב בנושאים שונים כדי שתוכל לעזור וליתן מענה לפונים אליה.

הרשאות הכניסה בנושאים הספציפיים לא נלקחו מן המערערת ולא בוטלו עם שינוי תפקידה הספציפי בסניף עפולה, וזאת כדי שתמשיך לתת מענה למבוטחים השונים.

כה. המערערת טוענת, שיש לזכותה מחמת אי-קבלת הקובלנה כחלק מחומר החקירה וכי טעה בית הדין בדחותו את בקשת המערערת לקבל לידיה את הקובלנה שהוגשה נגדה (ככל שהוגשה), וזאת לפי החלטת בית הדין מיום 7.6.12.

נטען, כי טעה בית הדין בקביעתו, שהקובלנה היא מעין תרשומת פנימית בין הגורמים המוסמכים להגישה לבין התובע באגף המשמעת של נציבות שירות המדינה.

נטען בערעור, כי זכותה של המערערת לקבל לידיה את הקובלנה שהוגשה נגדה, וכי סירוב המשיבה ליתן עותק מן הקובלנה לב"כ המערערת פגע בקיום הליך הוגן ובהגנתה של המערערת, מה גם שלפי הפסיקה יש ליתן למונח "חומר חקירה" פירוש מרחיב.

נטען, כי סירוב המשיבה להעביר את הקובלנה לב"כ המערערת מנע ומונע מן המערערת לברר אפשרות הגנה שיכול ועומדת לזכותה. כן מסתבר, שבתיקים אחרים שהגישה המשיבה כן הומצאו הקובלנות לנאשמים, כך שסירוב המשיבה במקרה זה פירושו אפליה פסולה של המערערת, כך שנפלה טעות מהותית בהחלטת בית הדין.

נטען עוד בערעור, שללא קובלנה אין תובענה, ומאחר שלא הוצגה למערערת הקובלנה ולא התאפשר לה לברר הגנתה כראוי, יש לזכותה.

כו. נטען עוד בערעור, ששגה בית הדין משלא זיכה את המערערת מחמת הגנה מן הצדק. לטעמה, ניהול ההליך בבית הדין עמד בסתירה לעקרונות הצדק וההגינות המשפטית.

המערערת, כך נטען, פעלה לפי הוראות מנהל הסניף, בידיעתו, ובהתאם לנהוג בסניף.

המערערת פעלה לפי ההוראות הנ"ל, במסגרת ההרשאות שניתנו לה במערכת המחשב, ולפתע היא נקראת לחקירה ומאשמת בהתנהלות ובפעולות שציפו ממנה לבצע בסניף עפולה, ובסופו של יום היא

מורשעת.

לענין זה מפנה המערערת לעדות מר בוטבול שהיה במשך 24 שנים מנהל סניף המל"ל בעפולה (עד ינואר 2011).

המערערת הצביעה, בין היתר, על עדות מנהלו לשעבר של הסניף בכל הנוגע לתודעת השירות הגבוהה של הסניף שבהנהלתו (נ/8).

המערערת מציינת, שהסבירה בעדותה, כי טיפלה והשיבה לפונים בכל נושאי המל"ל נוכח תודעת השירות המפותחת שלה ותודעת השירות בסניף עפולה, לעזור לפונים (לאו דווקא במסגרת תפקידה הספציפי "הקטן" בענף נפגעי עבודה), וכן בשל ידיעותיה בנושאים השונים בהם קיבלה הדרכה, הן הדרכות כשעבדה באשנבים עד 2004, והן בהדרכות בסניף לגבי כל המחלקות במל"ל שנועדו להקנות ידע נרחב לעובדים.

כז. המערערת חוזרת וטוענת שהיו לה הסמכות רבות והרשאות כניסה למחשב לצורך מתן שירות לציבור. כמו כן מציינת המערערת, שאין הנחיות האוסרות על פקיד תביעות שעבר לעבוד במחלקה אחרת או בתפקיד אחר ליתן מידע למבוטחים במסגרת ההרשאות הקיימות לו והעומדות לרשותו במערכת המחשב.

שוב מדגישה המערערת, כי לפי עדות מנהלו לשעבר של הסניף, מר בוטבול, כל פעולותיה היו במסגרת תפקידה, סמכותה ועבודתה במל"ל. סמכויות עובד סניף מל"ל הן רחבות, וכך מצפים ממנו.

מציינת המערערת, שאילו היו ההנחיות קובעות אחרת, הן היו מוגשות כראיה על ידי המשיבה, והמל"ל היה מן הסתם חוסם את הרשאותיה של המערערת למערכת המחשב כשהועברה לתפקיד אחר. משלא עשה כן המל"ל, ובמיוחד נוכח דבריו של מנהלו לשעבר של הסניף, יש לקבוע, שכל פעולותיה של המערערת המיוחסות לה בתובענה, נעשו לצורך מילוי תפקידה ועבודתה במל"ל, ולכן צריך היה לזכותה.

כח. עוד טוענת המערערת, שיש לזכותה משום שנחקרה על ידי מי שלא היה מוסמך לערוך חקירה כזו, וכן משום שהודאתה לא נמסרה כשהיא חופשית ומרצון. לחלופין, טוענת המערערת שיש לזכותה מכח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית, במיוחד משלא הובא לידיעתה כי זכותה להיוועץ בעורך דין.

המערערת סבורה, כי שגה בית הדין בהחלטתו מיום 10.12.12 כשנמנע מלפסול הודאתה הואיל ולגב' אודיה קלמנוביץ (עדת תביעה מס' 2) לא היתה הסמכה של חוקרת לפי חוק המשמעת, ופקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) ולמרות זאת היא היתה שותפה פעילה בחקירה, שאלה שאלות, ולא שימשה כרושמת פרוטוקול בלבד (עמ' 26 לפרוט').

כט. טוענת המערערת, כי אין סמכות לבצע חקירה ללא הסמכה בחקיקה ראשית, או בחקיקת משנה מכח הסמכה מפורשת לכך בחקיקה ראשית, ומי שאינו חוקר מוסמך אסור לו לחקור.

מצינת המערערת, שההודאה עשויה מיקשה אחת ולא ניתן לדעת איזה חלקים נשאלו על ידי החוקר רפאל ואיזה על ידי גב' קלמנוביץ ולכן לא היה מקום לקבל את ההודעה ת/1 (שהיא גם ההודאה) כראיה.

עוד טוענת המערערת, שהיה מקום לפסול את הודאתה מאחר ולא נמסרה באופן חופשי ומרצון, ולחלופין, מכח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית ובמיוחד משלא הובא לידיעתה כי זכותה להיוועץ בעורך דין.

ל. טוענת המערערת, כי אין חולק שלא הובא לידיעתה שזכותה להיוועץ בעורך דין (עדות החוקר רפאל יאיר, בעמ' 10 לפרוט').

המערערת מפנה לפסיקה ולחקיקה בדבר חובת גורמי החקירה להביא לידיעת עצור את זכותו להיוועצות עם עורך דין, ומוסיפה וטוענת, שאין טעם לאבחנה בין "עצור" ל"מעוכב" להגשמת זכויות יסוד אלה, שכן ההגנה שזכות ההיוועצות נותנת לנחקר היא הגנה משמעותית ונדרשת. מה גם, כך נטען בערעור, שנוכח הנחיות פרקליט המדינה שיצאו לאחר הלכת **יששכרוב** (ע"פ 5121/98 פ"ד ס"א (1) 461, מיום 4.5.06), התפתח נוהג של יידוע חשוד בדבר זכות ההיוועצות.

לענין זה מפנה המערערת לפסק דינו של כב' השופט מיכאל קרשן ב-ת"פ (שלום כפר סבא) 2912/07 **מדינת ישראל נגד אלון ירון ואח'** (מיום 16.7.12), סעיף 102, דהיינו, שיש לראות את המדינה כמי שהסכימה שזכות ההיוועצות בעורך דין מוקנית גם לחשוד שאינו בסטטוס של עצור, וחובת היידוע מוטלת על אנשי המרות המנהלים את החקירה גם לגבי חשוד כזה (דהיינו שהוא בגדר "מעוכב").

לא. אין מקום, לטענת המערערת, לאבחנה בין חשודים הנחקרים במשטרה לחשודים הנחקרים במסגרת המשמעתית. נקודת המוצא, כך נטען, היא שזכות ההיוועצות מוקנית לחשודים בדין המשמעתי, כמו גם חובת היידוע המוטלת על חוקריהם, שהרי מקור הסמכות של החוקר המשמעתי והחוקר המשטרתית, הוא אחד: פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), ומקום בו נפגעו זכויותיו של הנחקר (גם אם לא התעורר חשד בנוגע לאמיתות ההודאה) - יש לפסול אותה (סעיף 47 בערעור).

המערערת חוזרת ומדגישה, שזכות ההיוועצות בענייננו הופרה ברגל גסה הואיל ואיש לא יידע את המערערת לגבי זכותה. כמו כן, התגלו, כך נטען, סתירות מהותיות בעדויות עדי התביעה באשר לנסיבות שבהן נתנה המערערת את הודאתה, ולכן, כך נטען בערעור, אין לתת כל אמון בעדויות אלה ויש לקבוע שהמשיבה לא עמדה בנטל השכנוע שההודאה היתה חופשית ומרצון, ומה גם שאיש מעדי התביעה לא העיד באשר לנסיבות גופן בהן מסרה המערערת את הודאתה.

לב. נטען בערערער, כי שני עדי התביעה ידעו היטב, מחד גיסא, על העדר סמכותה של גב' קלמנוביץ לחקור, ומאידך גיסא, הם גם לא יידעו את המערערת בדבר זכותה להיוועץ בעורך דין, הגם שהלכת יששכרוב ניתנה כ-4 שנים טרם החקירה הנדונה. לכן סבורה המערערת, שלא ניתן לייחס לעדי התביעה תום לב בעת ביצוע החקירה ואין נסיבות מקלות שבכוחן להפחית מחומרת אי החוקיות שהיתה כרוכה בגביית ההודאה.

קבלת ההודאה תביא, לטענת המערערת, לפגיעה מהותית ובלתי מידתית בזכותה להליך הוגן ולכן טעה בית הדין משלא פסל אותה. לטעמה של המערערת, פסילת ראייה זו לא תפגע יתר על המידה באינטרסים הנוגדים אלא תשריש את חשיבות מתן זכות ההיוועצות בעורך דין, כמו גם את חשיבות גביית הודעה כדין בקרב רשויות המשמעת.

לג. המערערת טוענת עוד, שהמשיבה לא הוכיחה את הרכיב הנפשי, דהיינו, שהמערערת היתה מודעת או יכולה היתה להיות מודעת לטיב המעשה (ער"מ 6494/00 **דוד חזי נ' עיריית ת"א**, פ"ד נ(4) 101). המערערת טוענת, כי נטל ההוכחה על כתפי המשיבה בבית דין משמעותי הוא כמו נטל התביעה במשפט פלילי, דהיינו, מידת הוכחה של מעבר לספק סביר (עש"מ 3725/91 **בכרך נ' מ"י**, פ"ד מה(5) 401 בעמ' 407-408).

טוענת המערערת, כי למעט שליפה אחת בודדת בה היא הודתה (הכוונה לעניינה של לירז אמסלם), לא עמדה המשיבה בנטל ההוכחה ולא הוכיחה את הרכיב הנפשי של מודעות לטיב המעשה או יכולת להיות מודעת, ולכן יש לזכות את המערערת, שלדבריה הוכיחה כי פעלה אך ורק לטובת המל"ל ולטובת המבוטחים שפנו אליה, ומכח תפקידה היא ענתה למבוטחים ככל יכולתה, כפי שגם העיד מנהלו לשעבר של הסניף מר בוטבול.

לד. לטענת המערערת, שגה בית הדין משקבע, כי המשיבה הוכיחה כראוי את עבירות המשמעת המיוחסות למערערת וכן טעה, משקבע, כי המערערת הציגה שאילתות ושלפה מידע ממאגרי המל"ל למרות שאלה היו בתחום האחריות והטיפול של מחלקות אחרות במל"ל. כמו כן, טעה בית הדין, משקבע, כי המערערת פעלה במקרים מסוימים מבלי שהמבוטח עצמו הזדהה בפניה על ידי תעודת זהות או אמצעי אחר, ומבלי שהוצג יפוי כח כנדרש. המערערת מציינת, שהיא כלל לא הואשמה בעבירה זו ובעניין זה לא נטען כנגדה דבר בתובענה וב"כ המשיבה לא העלתה זאת בסיכומיה, והמערערת גם לא נשאלה בעניין זה.

המערערת חוזרת ומדגישה, שהיא פעלה בהתאם לנוהל המל"ל, דהיינו, היא פעלה אך ורק לביצוע תפקידי המל"ל וביצעה את המטלות במסגרת עבודתה, משמע, מתן שירות למבוטחים שפנו אליה. אין הוראות המל"ל קובעות שביצוע המטלות פירושו רק בתחום הצר של התפקיד הספציפי שממלא העובד במועד פניית המבוטח אליו.

לה. נטען בערערער, כי שגה בית הדין בקובעו, בסעיף 5 להכרעת הדין, שגם אם שימשה המערערת כעובדת קבלת קהל (דלפק קדמי), בנוסף לעבודתה בענף נפגעי עבודה, הרי היא עדיין חרגה מסמכותה. טוענת המערערת, כי בתקופה לגביה הואשמה, כלל לא היה דלפק קדמי בסניף המל"ל בעפולה, כפי שקיים היום, ומה גם שבית הדין התעלם מכך שתשובת מנהלו לשעבר של הסניף לשאלה בעניין הסבר מהו "דלפק קדמי", לא התייחסה לסניף עפולה אלא ניתנה באופן כללי הואיל ובסניף עפולה לא היה דלפק קדמי אותה עת.

לו. לטענת המערערת, שגה בית הדין בקביעתו כי המערערת גרמה להעדפה פסולה של אנשים שפנו למל"ל, וכן שגה בקביעתו שמגישתה המיטיבה של המערערת נהנו רק מכריה או קרוביה או מי שהופנו על ידי אותם מכרים וקרובים בלבד. מציינת המערערת, כי לא נטען כנגדה, וגם לא הוכח, שהיא "עשתה פרוטקציה" למי שפנה אליה, או שהיא העדיפה את פנייתו על פני פנייה אחרת.

המערערת גם לא החליטה בתביעתם של מי שפנו אליה והיא לא הואשמה בנוגע להחלטות שנתקבלו בתביעות אלה. כל שעשתה המערערת היה מתן שירות טוב לפונים אליה, כמידת יכולתה.

שוב מדגישה המערערת, שיש לה הסמכות מטעם המל"ל, הן בנפגעי עבודה, הן בגבייה, והן הרשאות למערכת המחשב של המל"ל בתחומים אלה, ומנהל הסניף לא ביטל את הרשאות הכניסה למחשב שניתנו למערערת במהלך השנים כשעברה מתפקיד לתפקיד, וזאת כדי שתוכל לתת שירות לכל פונה בכל נושא, ולשם כך לבדוק במחשב.

לטענת המערערת, היא נתנה שירות לכל מי שפנה אליה ללא הבדל, ולא נטען ולא הוכח, שהמערערת לא נתנה שירות לכל מי שפנה אליה, וגם לא ניתנה לה אפשרות להתגונן כנגד טענה מסוג זה.

לז. נטען בערערער, כי שגה בית הדין בקביעתו כי מר בוטבול, מנהלו לשעבר של הסניף, פעל בניגוד לנהלים בנוגע לביטול הרשאות, נהלים עליהם העידה עדת התביעה גב' קלמנוביץ. טוענת המערערת, כי גב' קלמנוביץ לא הציגה הנחיות באשר לנושא ביטול הרשאות לעובדים, ואילו מר בוטבול העיד שלא ידוע לו על הנחיות כאלה.

המערערת סבורה, כי שגה בית הדין משהסתמך על עדות גב' קלמנוביץ הואיל וזו איננה מכירה את העבודה בסניף המל"ל בעפולה, ובמיוחד בשל אי ביטול הרשאותיה של המערערת לכניסה למחשב, שהרי מנהל הסניף סבור כי ההרשאות בתוקף על מנת ליתן שירות טוב לפונים, ולא היתה ידועה לו הנחיה כלשהי או נוהל שקובעים כי עם שינוי התפקיד, יש לבטל את ההרשאה למחשב.

לח. לטענת המערערת, הכניס אותה מעסיקה, המל"ל, לסיטואציה שאינה מתקבלת על הדעת, כשהיא

פועלת לפי הוראות מנהל הסניף והנהוג בסניף, הרשאות הגישה למחשב שבאמצעותן היא נכנסת למחשב בתחומים השונים בתוקף, והיא יודעת שעליה לעזור לכל פונה, אם היא יכולה ויודעת, ולפתח היא נקראת לחקירה, מואשמת בהתנהלות ובפעולות שציפו ממנה בסניף המל"ל בעפולה, ובסופו של יום היא גם מורשעת בבית הדין.

המערערת טוענת, כי זו התנהגות שערורייתית של הרשות - מעביד ציבורי, ששם רגל למערערת, עובדת שלו, והכשיל אותה בתפקידה, דבר שהתברר למערערת רק בדיעבד. מדובר, כך נטען, בחוסר תום לב ובעוול שנגרם למערערת, שנאלצה להתגונן בהליך משמעותי נגדה, שאין לתת לו יד.

לט. המערערת גם טוענת, כי שגה בית הדין משדחה את טענתה לזוטי דברים, לפי סעיף 34 יז' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בכל הנוגע למבוטחת לירז אמסלם. המערערת טוענת, כי מדובר במקרה חד-פעמי בו ביקשה לבדוק בת כמה המבוטחת על מנת להכיר לה מישהו, ואין להטיל על המערערת בגין כך כתם של הרשעה בדין משמעותי, הרשעה שאיננה מידתית.

מ. המערערת מוסיפה ומתייחסת לפונים אליה לפי הפירוט שבנספח א' לכתב התובענה וטוענת, כי שגה בית הדין משהסיק ממקרים אלה כי המערערת ניצלה את ההרשאה שניתנה בידי מעבודתה במחלקת הגבייה על מנת לשלוף מידע שלא בתחום טיפולה, ולמסרו טלפונית לגב' פינסקר, אותה הכירה היכרות שטחית. טענת המערערת היא שכדבר שבשגרה פועלים פקידי המל"ל גם אל מול בני זוגם של מבוטחים, למען אותם מבוטחים.

בנוסף טעה, כך נטען, בית הדין כשהרשיע את המערערת בשליפת מידע בעניין תביעת נפגע עבודה, בנה של עובדת היחידה ליעוץ לקשיש בסניף המל"ל בעפולה. נטען, כי בית הדין התעלם מן הראיות שהביאה ההגנה, ושלא נסתרו, כי מקובל במל"ל שאמא העובדת במל"ל מבררת מה קורה באשר לתביעה שהגיש בנה שנפגע בעבודה. ניתן ללמוד מראיות אלה שנהוג ומקובל במל"ל כי פקידי מוסרים, כדבר שבשגרה, מידע להורי המבוטחים והסמנכ"לית, גב' שרייבמן, אף סבורה שאי-מתן מידע להורה/עובד איננה ראויה ואיננה מקובלת.

מא. כך גם נטען, כי שגה בית הדין משהרשיע את המערערת במיוחס לה באשר לבנו של בן הדוד (שושן אביאל) שהמערערת רצתה לשלוח אליו, לפי בקשתו, טופס מביטוח לאומי. המערערת ידעה את שם הרחוב, ושהוא מתגורר בחיפה, אך לא זכרה את מספר הבית, ולכן נכנסה לפי שם ושם משפחה כדי למצוא את מספר הבית ושלחה את הטפסים בדואר.

עוד נטען, שבית הדין התעלם מדבריה של העדה שהוזמנה מטעם בית הדין, עו"ד דבורה בן ישעיהו, שנשאלה על חיפוש לגבי מספר בית, כפי שקרה בעניין בנו של בן הדוד, והעדה השיבה שאין כל בעיה להיכנס למערכת המחשב ולבדוק את מספר הבית של המבוטח שעה שהוא ביקש לשלוח לו טופס. לכן, לטענת המערערת, אין המדובר בעבירה, אפילו לא לכאורה.

מב. באשר לדברי בית הדין שבמסגרת שליפת הפרטים אודות כתובת בן הדוד, פגעה המערערת בפרטיותם של שני אנשים נוספים ששם ושם משפחתם זהים לשמו, מציינת המערערת, כי מדובר בטענה חדשה שלא הועלתה כנגדה ולא הוכחה על ידי המשיבה, ומעבר לכך, אחת הדרכים למצוא מבוטח במחשבי המל"ל היא באמצעות שם ושם משפחה, ומדובר בחיפוש לגיטימי שמערכת המחשב במל"ל מאפשרת, ואין כל הוראה איך להיכנס למחשב - האם לפי שם ושם משפחה או לפי מספר תעודת זהות.

גם ביחס לשאר הפונים, מוסיפה המערערת וטוענת (ולא אכנס לכל הפרטים) שבית הדין שגה משהרשיע אותה לגבי פונים/מבוטחים אלה.

מג. נטען בערעור, כי שגה בית הדין משקבע כי המערערת הקלה ראש בקיום הנהלים ושהיא הציגה גישה של קטנות מחשבה ביחס אליהם.

מד. עוד נטען, שבכל סעיפי האישום בהם הואשמה המערערת, אין הגדרה של המונח "מקורבים" ולא הוכח מי מבין האנשים הינו "מקורב". המערערת אכן הכירה את המבוטחים שפנו אליה היכרות שטחית מאחר והיא באה ממשפחה מוכרת בעפולה מחד גיסא, והיא עובדת בביטוח הלאומי מאידך גיסא. ואולם, המשיבה לא הציגה כל הנחייה או נוהל האוסרים על המערערת ליתן שירות למבוטחים אותם היא מכירה היכרות כלשהי ומה גם שהמשיבה לא הוכיחה, אפילו לא לכאורה, כי המערערת ביצעה עבירה כלשהי באשר למקורבים. גם לא נקבעה בשום חוק, או על פיו, עבירה באשר ל"מקורבים", ולכן אין מקום להרשיע במה שאינו קיים.

מה. נטען גם, שבית הדין שגה משהרשיע את המערערת בהפרת כלל 9.02 לכללי האתיקה של עובדי המדינה, הואיל והיא לא הואשמה בכתב התובענה בהפרתו של כלל זה והאישום כלל לא הוכח.

כמו כן, שגה בית הדין, לפי הנטען, משהרשיע את המערערת בהפרת כלל 10.04 של כללי האתיקה. סעיף זה עניינו מתן החלטה בנושא שבסמכות העובד להחליט, דהיינו, במקרה של עובדי המל"ל, החלטה בתביעה שהוגשה למל"ל או לגבי תביעה כזו, ואולם, הדבר אינו מתקיים בענינו, הואיל והמערערת לא החליטה בתביעותיהם של הפונים אליה.

מו. כמו כן נטען, כי שגה בית הדין משקבע כי המערערת חדרה למחשב שלא כדין ובניגוד להוראות הנוהל, ושלפה פרטי מחשב ביחס למקורביה שכן המערערת כלל לא הואשמה בהפרת הנוהל. שגה בית הדין משקבע באופן גורף שהמערערת פעלה בניגוד לנוהל מבלי שצוין איזה הוראת נוהל ספציפית הפרה, ומבלי שניתנה לה אפשרות להתגונן. לטענת המערערת, היא נכנסה כדין ולצרכי מילוי תפקידה לחומר המחשב, וכן טעה בית הדין משקבע שהיא הפרה את סעיף 4 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

מז. נטען גם, שבית הדין שגה משהרשיע את המערערת בהפרת הוראות התקשי"ר ובביצוע עבירות לפי

סעיפים 17(1) + (2) + (3) לחוק המשמעת, וכי היה מקום לזכותה.

מח. שונה לחלוטין, מטבע הדברים, עמדתה של המשיבה הטוענת כי הכרעת הדין של בית הדין מנומקת ומבוססת ואין כל מקום להתערב בה. מדובר, כך לדעת המשיבה, במערערת שבמסגרת עבודתה הפרה את הנהלים שחייבו אותה ומסרה מידע אישי, שאינו פתוח לכלל הציבור, לגורמים שלא היו בתחום טיפולה ואשר "זכו" לקבל את אותו מידע, הגם שהם לא היו בחזקת "מבוטחים" שהזדהו בפני המערערת באמצעות תעודת זהות או אמצעי זיהוי אחר, אלא מפאת היותם מקורביה ו/או קרוביה של המערערת. אותם מכרים/מקורבים עקפו, בזכות היכרותם הישירה או העקיפה, ובזכות קשריהם עם המערערת, את נתיב הפניות הארוך והמסורבל, לעתים, למחלקות המל"ל.

בית הדין קבע, כך מדגישה המשיבה, כי המערערת הפעילה באופן פגום, במקום עבודתה הציבורי, את העדפתה הפסולה, וחתרה תחת עקרונות בסיסיים, המחייבים אתיקה של עובדי ציבור.

באשר לטענות ההגנה שהעלתה המערערת, סבורה המשיבה, שאין בטענות אלה, שנבחנו בקפידה על ידי בית הדין, דבר וחצי דבר ולא בכדי הן נדחו בהכרעת הדין. גם הטענות המשפטיות שהעלתה המערערת, נדחו על ידי בית הדין ולטעמה של המשיבה יש לדחות את הערעור.

מט. לענין נפקות אי-העברת הקובלנה לידי המערערת, סבורה המשיבה, שאין לכך כל נפקות בענייננו. באות כח המערערת לא הבהירו מה מתוך הכתוב בקובלנה אכן רלוונטי, אם בכלל, לשאלות שהיו שנויות במחלוקת בתיק זה, ומכל מקום, אין המדובר בפגיעה חמורה בזכותה של המערערת להליך הוגן, כזו שמצדיקה את זיכוייה. קובלנה, כך טוענת המשיבה, היא בגדר הליך פרוצדורלי, בטרם מוגשת תובענה. הקובלנה הוכרה כתרשומת פנימית, ולכן אינה רלוונטית להגנתה של המערערת (החלטת בית הדין מיום 7.6.12), ולכן לא היה מקום להעביר את הקובלנה לידי המערערת. אף אם תאמר שנפל פגם בענין זה, הרי אין בכך כדי להוביל לזיכוי המערערת.

נ. המערערת התבססה על טענת הגנה מן הצדק, דהיינו, שהיא פעלה לפי הוראות שקיבלה ממנהל הסניף ולפי הנהוג בסניף, ועל בסיס זה טענה שהיה מקום לזכותה. ואולם המשיבה טוענת, שלא ברור על מה נסמכת טענה זו. בהכרעת הדין לא נקבע כל ממצא עובדתי שהמערערת פעלה לפי הוראות מנהל הסניף. אדרבא, נקבע, כי המערערת הכירה את נהלי העבודה, אך בחרה שלא לנהוג לפיהם והציגה גישה של קטנות מחשבה ביחס לנהלים. בית הדין, כך מדגישה המשיבה, דחה את טענות המערערת בדבר "רוח המפקד" הכוללת את השארת ההרשאות למאגרי מידע בידי המערערת כדי שתוכל למסור מידע אישי המחייב שליפת נתונים מן המערכת.

ואולם, בית הדין ציין, כי לא שוכנע שהשארת ההרשאות בידי המערערת נעשתה במכוון על ידי מר בוטבול, ולא מחמת מחדל של הנהלת הסניף. מר בוטבול גם לא הבהיר האם השארת ההרשאות היתה נחלתה של המערערת בלבד או נחלת עובדים נוספים בסניף, ולא פירט את אמות המידה לאי-שלילת ההרשאות בתום

תקופת התפקיד.

עוד מציינת המשיבה, כי עדות מר בוטבול, שעליה נסמכת טענת המערערת בדבר הגנה מן הצדק, תוארה על ידי בית הדין כעדות שנמסרה במגמתיות בולטת שלעתיים רב היה בה המעומעם על הבהיר.

נא. המשיבה מדגישה, כי המערערת פעלה בניגוד לנהלים ברורים - דהיינו, נתנה מידע פרטני ולא כללי, ללא זיהוי המבקש, ומעבר לתחומי מחלקתה - כשלגישה מיטיבה זו זכו מכריה או קרובה או אנשים שהופנו על ידם. המערערת עצמה אישרה שעבודתה אמורה היתה להתבצע בכפוף לנהלים (עמ' 20 להכרעת הדין).

נב. באשר לטענות שהועלו כנגד הודאתה של המערערת שנגבתה, לטענתה, שלא כדין, מכיוון שהחקירה התבצעה על ידי שני עובדי המל"ל, האחד חוקר משמעת והשניה, גב' קלמנוביץ, ללא הסמכה לחקור חקירות משמעת. מציינת המשיבה שבית הדין לא קיבל את טענת המערערת לענין פסילת ההודאה (החלטה מיום 10.12.12), וחזר והתייחס לכך בהכרעת הדין.

לטעמה של המשיבה, החלטת בית הדין מבוססת כנדרש. המשיבה מציינת, כי בית הדין לא צריך היה כלל להיזקק לשאלה זו הואיל והוא משוחרר מתחולת דיני הראיות - סעיף 11 לחוק המשמעת, וסעיף 8 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968.

מוסיפה המשיבה, שגם לעיצומו של ענין ראה בית הדין לדחות את טענתה של המערערת לענין פסילת הודאתה, זאת למרות שלגב' קלמנוביץ לא היתה הסמכה כחוקרת משמעת, כנדרש בסעיף 15 של חוק המשמעת. גב' קלמנוביץ היתה באותו זמן עובדת אגף הביקורת הפנימית שעקבה, עובר לגביית עדותה של המערערת, אחר השאלות שהוציאה המערערת מן המחשב, ושאינן נוגעות לתחום עבודתה. נוכח החריגה נחשפה אי-תקינות מעשיה של המערערת. חלקה של גב' קלמנוביץ בחקירת המערערת, כך טוענת המשיבה, היה מינורי והתבטא בעיקר בכך שהיא היתה בקיאה בחומר, שהרי היא קיימה את המעקב האלקטרוני אחר המערערת בתוקף היותה עובדת ביקורת פנים של המל"ל. לאורך כל עדותה הבהירה גב' קלמנוביץ שרוב החקירה נוהלה על ידי החוקר המוסמך, רפאל.

טוענת המשיבה, שלמעשה החוקר רפאל רק הסתייע בגב' קלמנוביץ, שהכירה היטב את התיק, התערבותה של זו בחקירה היתה מינורית, ואין בכך כדי להצדיק פסילת ההודאה.

מוסיפה המשיבה, שבית הדין בחן ובדק את משקל הודאתה של המערערת, הן לפי המבחן הפנימי והן לפי המבחן החיצוני והגיע למסקנה כי לא נסדקה אמיתותה של הודאת המערערת, ולכן יש לדחות את טענת המערערת שיש לזכותה משום שיש לפסול את הודאתה.

נג. המשיבה מתייחסת לטענה נוספת של באות כח המערערת, דהיינו, שהחוקרים לא הביאו לידיעת המערערת את זכותה להיוועץ בעורך דין ולכן הודאתה לא היתה חופשית ומרצון. המשיבה, כך לטענת המערערת, לא הרימה את נטל ההוכחה המוטל עליה ולא שכנעה את בית הדין שההודאה היתה חופשית ומרצון.

המשיבה סבורה, שאין מקום להתבסס בענין זה על הלכת יששכרוב (כפי שטענה המערערת) הואיל וענינו חוסה תחת הדין המשמעי המאפשר לחקור באזהרה עובד מדינה מבלי להודיע לו כי הוא זכאי להיוועץ בעורך דין כפי שקבע בית הדין בתיק בד"מ (חיפה) 25/29 **סיגל זוהר**, מיום 27.10.09, שם נקבע, כי הזכות של עצור להפגש עם בא-כוחו לפי סעיף 34 א' של חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) התשנ"ו-1996, אינו חל על הליכי חקירה של עובד מדינה שנחשד בביצוע עבירות משמעת.

מכל מקום, כך מוסיפה המשיבה, גם בהלכת יששכרוב הבהיר בית המשפט העליון כי אף במקרה שהופרה זכות ההיוועצות, הרי שלא באופן גורף תיפסל הודאתו של נאשם, ובכל מקרה, תיבחן על פי הקריטריונים שנקבעו שם ואשר נבחנו על ידי בית הדין גם במקרה שלפנינו.

מציינת המשיבה, שבאות כח המערערת הסתמכו על פסק דין של בית משפט השלום בכפר סבא שבו היתה התייחסות להנחיות פרקליט המדינה בעקבות הלכת יששכרוב. באות כח המערערת ניסו להרחיב את ידוע זכות ההיוועצות בעורך דין גם לגבי "מעוכב", ולא רק לגבי עצור. ואולם, טוענת המשיבה שבאות כח המערערת לא ציינו את מספר ההנחיה, ולטעמה של המשיבה, ממילא, אין לכך רלוונטיות לגבי הדין המשמעי. הטעם לכך הוא שיש שוני מהותי בין חקירה פלילית, המתבצעת על ידי חוקר משטרה, לבין חקירה משמעית המתבצעת על ידי חוקר משמעת שאין לו סמכות מעצר, ואף לא סמכות עיכוב.

בהסתמך על ע"פ 9956/05 **אסף שי נ' מ"י**, תק-על 2009 (4) 1728, מציינת המשיבה, כי הובהר בפסיקה שנדרש לכל הפחות עיכוב על מנת להקים את זכות ההיוועצות ובענינו, אין המדובר במי שהיתה בחזקת מעוכבת.

נד. עוד טוענת המשיבה, שהיא הרימה את נטל ההוכחה המוטל עליה מששכנעה את בית הדין כי הודאת המערערת ניתנה בצורה חופשית ומרצון (עמ' 26 להכרעת הדין)

בהתייחס לטענות ב"כ המערערת שיש לפסול את הודאתה במסגרת דוקטרינת הפסילה הפסיקתית שנקבעה בהלכת יששכרוב, מפנה המשיבה להחלטת בית הדין מיום 10.12.12 (עמ' 7), שם קבע בית הדין שעיון בראיות שהוגשו בפניו, עד לאותו שלב, אינו מביא למסקנה שיש לפסול את הודאת המערערת, או שזכותה להליך הוגן נפגעה באופן מהותי. גם אי-יידוע המערערת בדבר זכותה להיוועצות בעורך דין, כנטען על ידי ההגנה, לא היה בו כדי לשנות ממסקנתו של בית הדין.

נה. המשיבה גם דנה בתגובתה בטענת המערערת, כי המשיבה לא עמדה בנטל ההוכחה המוטל עליה. המערערת טענה, שהמשיבה לא הוכיחה את הרכיב הנפשי, דהיינו, שהמערערת היתה מודעת או היתה יכולה להיות מודעת לטיב המעשה ואולם, המשיבה טוענת, כי המערערת לא פירטה מהו היסוד הנפשי הנדרש בעבירות משמעת.

מוסיפה המשיבה, כי באסמכתא שהציגו באות כח המערערת, ער"מ 6494/00 **דוד חזי נ' עירית ת"א**, פ"ד נ(5) 101, נקבע, כי בדין המשמעת די להוכיח יסודי נפשי של רשלנות, דהיינו, שהיה על העובד להיות מודע לטיב המעשה ולקיום הנסיבות של עבירות המשמעת. לטעמה של המשיבה היא עמדה בנטל זה, הן בהיבט העובדתי, והן בהיבט הנפשי. משמע, שליפות המידע של המערערת לא בוצעו במסגרת עבודתה והיא היתה צריכה להיות מודעת לטיב מעשיה ולנסיבות ביצוען שאינן לפי נוהל המל"ל.

באשר לטענת המערערת כי רמת ההוכחה הנדרשת בדין המשמעת היא ברמה של מעבר לספק סביר, טוענת המשיבה, כי בית הדין אכן פעל לפי רמה זו, ובהתאם לכך הרשיע את המערערת.

נו. המשיבה חוזרת וטוענת, בתשובה לטענות המערערת, כי זו פעלה בניגוד לנהלים (המופיעים בעמ' 3-4 להכרעת הדין), כאשר שלפה מידע שלא לצורך עבודתה כפקידה בענף נפגעי עבודה, תוך שהיא מעניקה "שירות יעיל" רק למקורביה, מכריה, ולא לציבור בכללותו. המשיבה טוענת, כי לא נפלה כל טעות במסקנותיו של בית הדין ואלה מבוססות על כלל החומר הראייתי, ולרבות דבריה של עו"ד גב' בן ישעיהו שהופיעה במיוחד כעדת בית הדין לשם בירור עניין הנהלים.

נז. בהתייחס לטענת המערערת שהיה על בית הדין לאמץ את פרשנותו של עד ההגנה מר בוטבול (מנהל הסניף לשעבר) בענין הוראות הנוהל, מציינת המשיבה בתגובתה, שעדות מר בוטבול אינה נוגעת לנוהל הרלוונטי אלא לענין מהות ההרשאות. בנוסף, בית הדין לא נתן, ובצדק, אמון רב בעדותו של מר בוטבול (עמ' 22 להכרעת הדין), ומה גם שהפרשנות של מר בוטבול אינה עולה בקנה אחד עם עיקרון אבטחת המידע, אבטחה הדרושה בוודאי במוסד כמו הביטוח הלאומי שבמאגרי המידע שלו קיים מידע רב אודות האזרח.

נח. לדעת המשיבה, אין כל פסול בכך שבית הדין התייחס לנוהל שהוצג בפניו על ידי עו"ד גב' בן ישעיהו הואיל ושאלת נוהל העבודה בשליפת המידע הינו קריטי לענין שאלת אחריותה של המערערת.

נט. באשר לטענת המערערת כי שגה בית הדין משקבע, בסעיף 5 להכרעת הדין: "**אף אם המערערת שימשה כעובדת קבלת קהל (דלפק קדמי)...**" מציינת המשיבה, שבית הדין לא קבע קביעה זו בצורה מוחלטת, אלא השתמש במילה "אף". גם אם המערערת לא פעלה כפקידה העוסקת בקבלת קהל, אלא כפקידה בענף נפגעי עבודה, הרי אין להסיק מכך שהיא פעלה במסגרת סמכותה, כטענת המערערת, כי אם להיפך.

ס. באשר לטענת המערערת שכלל לא נטען לגביה ולא הוכח שהיא גרמה להעדפה פסולה של אנשים שפנו למל"ל על ידי "פרוטקציה" עונה המשיבה, כי אכן בתובענה לא נטען שהמערערת גרמה להעדפה פסולה, אך די בכך שהתביעה ייחסה למערערת הפרה של סעיף 10.04 של כללי האתיקה כדי להבין שעמדת המשיבה היתה, ועודנה, כי המערערת פעלה תוך ניגוד עניינים.

גם נכתב בתובענה, שהמערערת שלפה מידע שלא כדיון, ולא לצורך עבודתה: "פרטים על מידע אודות מקורבים שונים".

סא. לטענת המשיבה עולה מחומר הראיות, שהמערערת פעלה באופן שיטתי לטובת מקורביה ולטובתם בלבד, הגם שבאף מקרה לא היה עניינם קשור לעבודתה כפקידה בענף נפגעי עבודה. מכאן שהמערערת, בניגוד לטענתה, לא החילה את סטנדרט השירות שלה באופן כללי על כלל הפונים למל"ל, אלא על "מקורביה השונים". מכאן שמסקנת בית הדין מבוססת על התשתית הראייתית ולמערערת היתה הזדמנות להתגונן מפני טענה זו.

סב. בהתייחס לטענת המערערת באשר לשליפת מידע עבור ואודות "המקורבים השונים" המופיעים בנספח א' המצורף לתובענה, טוענת המשיבה כי בית הדין התייחס בפירוט לכל טענות המערערת, וקבע ממצאים עובדתיים ומשפטיים לגבי כל אחד מארועי שליפת המידע ואין זה מקומה של ערכאת הערעור להתערב באותם ממצאים.

סג. הגם שהמערערת מנסה בדרכים שונות להמעיט מחומרת מעשיה, כשלטעמה של המשיבה אף מדובר "במידה מסויימת של היתממות", הרי שמדובר, לטעמה של המשיבה, בהפרת נהלי העבודה ברגל גסה. כל ניסיון להציג את הדברים אחרת חוטא לאופן שבו בוצעו המעשים על ידי המערערת, משמע, בניגוד למצופה מעובד מדינה בכלל, ומעובד המל"ל, החשוף לפרטים אישיים רבים של הציבור הרחב, בפרט.

סד. עד כאן תמצית טענותיה של המשיבה בתגובתה שבכתב לערעור.

בישיבה שהתקיימה בפניי ביום 2.3.14 חזרו בפני באות כח שני הצדדים על תמצית טענותיהן (עמ' 1 עד עמ' 11 לפרוט').

סה. ראוי לציין, כי למעשה במקרה שבפניי, המחלוקת העובדתית בין הצדדים כפי שנפרשה בפני בית הדין היתה מצומצמת. אני מפנה בענין זה לדברי ב"כ המשיבה בסיכומים שהוגשו לבית הדין ביום 29.5.13, עמ' 1, סעיף 1:

"במהלך ניהול ההוכחות התברר והתבהר כי, לאמיתו של דבר, נקודה אחת נתונה במחלוקת בין

הצדדים והיא האם מדובר בשליפות מידע שנעשו לצורך עבודת הנאשמת. לשון אחר, אין מחלוקת בין הצדדים כי אכן בוצעה שליפה, שלא על פי תעודת זהות, על ידי הנאשמת לגבי המבוטחים שפורטו בנספח, אין גם מחלוקת כי קיימת היכרות כלשהי בין הנאשמת ובין המבוטחים...".

בהמשך דבריה מסבירה ב"כ המשיבה בסיכומיה שבפני בית הדין, את מהות המחלוקת שבין הצדדים: בעוד עמדת המשיבה היא כי שליפת מידע לצרכי עבודה, פירושה - כניסה למחשב לצורך עבודתו/ה של העובד/ת במחלקה בה הוא/היא מועסק/ת, וכן כל משימה אחרת שנקבעת על ידי הממונים, הרי גרסת ההגנה היא כי "רוח המפקד" במל"ל בתקופה הרלוונטית היתה שירות כולל לאזרח הפונה על מנת שלא "יטורטר" בין המחלקות השונות, ולכן כל פעולותיה של המערערת, לפי גרסתה היא, חוסות תחת רוח זו ולכן שליפות המידע המיוחסות לה נעשו כדין ובמסגרת תפקידה.

10. על כך שהמחלוקת בין הצדדים בתובענה זו מאוד מצומצמת גם עמד האב"ד כבר בישיבת ההוכחות מיום 25.10.12 עמ' 14 סיפא לפרוט', משפנה לסנגורית ואמר לה:

"התובענה מאוד מצומצמת. מדובר בשלושה שבועות בהם שלפה הנאשמת מידע והנספח - זו כל התובענה... השאלה שלפה או לא ואם שלפה, האם שלפה כדין או לצרכי עבודתה".

10. לאחר שנתתי את דעתי לכתב התובענה, לראיות הרלוונטיות שהובאו בפני בית הדין, לנימוקים שבהכרעת הדין, וההחלטות שניתנו במהלך הדיון בפני בית הדין, לערעור המפורט מטעמה של המערערת, ותגובתה בכתב של ב"כ המשיבה, ולאחר ששמעתי את הטענות של באות כח שני הצדדים בדיון שהתקיים בפניי ביום 2.3.14, מסקנתי היא שאין מקום להתערב בהכרעת הדין המפורטת והמנומקת של בית הדין, ולפיכך אני דוחה את הערעור על הכרעת הדין.

10. הלכה פסוקה היא שבדרך כלל אין מקום להתערבותה של ערכאת הערעור בהכרעת דין שניתנה על ידי בית הדין למשמעת לאחר שזה ראה ושמע את העדים אשר הופיעו בפניו, קבע את הממצאים שבמהימנות ואת הקביעות העובדתיות ולרבות המסקנות המתבקשות מן התשתית הראייתית כפי שהונחה בפני בית הדין.

אמנם גם לכלל זה יש יוצאים מן הכלל, אך לא זה המקרה שבפניי, שכן בית הדין צלל לעומק הראיות, ובחן היטב את התשתית הראייתית שהונחה בפניו, ונתן דעתו בהרחבה לטענות השונות שהועלו מטעם המערערת. לא שוכנעתי שקיימת במקרה זה עילה להתערב בקביעות ובממצאים שקבע בית הדין.

10. בערעורה טוענת המערערת, בין היתר, ששגה בית הדין משדחה בהחלטתו מיום 7.6.12 את בקשתה

לקבל לעיון את הקובלנה שהגישה נגדה המנכ"ל"ית לשעבר של המל"ל, הגב' אסתר דומיניסיני. בית הדין קבע, שהקובלנה מתייחסת לשלבים הפרוצדורליים של הליכי ההכנה של התובענה, קודם להגשתה לבית הדין, ואינה "חומר חקירה" כלל ועיקר, שכן הקובלנה נדרשת לעבור עיבוד ובחינה על ידי התובע קודם להגשת התובענה, ולא ברור מה מתוך הכתוב בקובלנה רלוונטי לשאלות העשויות להיות במחלוקת במשפט.

בית הדין סבר, כי הקובלנה היא מעין תרשומת או תכתובת פנימית בין הגורמים המוסמכים להגישה, לבין התובע באגף המשמעת של נציבות שירות המדינה, ולכן, כך קבע בית הדין, אין מקום להמציאה לעיונה של המערערת.

בית הדין הסתמך על בש"פ 6507/09 **קצב נגד מדינת ישראל** (מיום 13.9.09) שם נקבע, כי תרשומות פנימיות בתיק המשטרה והפרקליטות לא תיחשבנה ל"חומר חקירה", כל עוד אין בהן מידע מהותי בנוגע לאישום, וזאת בהתבסס על האינטרס הציבורי ליתן אפשרות לעובדי ציבור להביע דעתם בחופשיות במהלך עבודתם, וכן בש"פ 7553/10 **בר אושר נגד מדינת ישראל** (מיום 7.12.10).

מוסיף בית הדין, שנוכח מבנה הקובלנה ופרטיה לא ידוע אם זו מכילה מידע מוגן הנוגע לצדדים שלישיים, או בקשה להתווית מדיניות אכיפה מסויימת מצד אגף המשמעת אשר אינה מעניינו של הנאשם.

יחד עם זאת, קבע בית הדין, כי זכותה של המערערת לוודא שמגישי הקובלנה עמדו בכללים הפורמליים שמציב חוק המשמעת, וכן זכותה לדעת את מועד הגשת הקובלנה. בהתאם לכך גם חייב בית הדין את המשיבה למסור פרטים אלה לב"כ המערערת.

ע. בערעור נטען, כי שגה בית הדין בקובעו, כי הקובלנה היא מעין תרשומת פנימית וכי מטעם זה אין מקום להמציאה לעיון המערערת. לטענת המערערת זכותה לקבל לידיה במסגרת חומר החקירה את הקובלנה שהוגשה נגדה וסירוב המשיבה ליתן לב"כ המערערת עותק מן הקובלנה פגע בקיום הליך הוגן ובהגנתה של המערערת.

לענין זה מסתמכות ב"כ המערערת על בש"פ 4157/00 **נמרודי נגד מדינת ישראל**, פ"ד נ"ד (3) 625, בעמ' 632, שם נקבע כי:

"די בנגיעה עקיפה ואף מסופקת כדי להפוך את החומר ל"חומר חקירה" ובלבד שקיים יסוד של ממש להשערה או לתקווה של הנאשם כי החומר אכן ישפיע על בירור האישום".

עוד מפנות ב"כ המערערת לבש"פ 9322/99 **מסארווה נגד מדינת ישראל**, פ"ד נ"ד(1), 381, בעמ'

382-383 שם נקבע, כי יש לתת למושג "חומר חקירה" פירוש מרחיב ומונח זה כולל בחובו גם ראיות השייכות לפריפריה של האישום.

עא. נטען בערעור, כי ללא הגשת קובלנה לתובע על ידי מי שהוסמך לכך ובתנאים הקבועים בחוק להגשתה, לא קמה לתובע סמכות להגיש כתב תובענה לבית הדין (סעיפים 32-33 לחוק המשמעת). מוסיפות ב"כ המערערת, שכתב אישום שהוגש על ידי מי שאינו מוסמך ייראה כאילו לא הוגש כלל ולכן סירוב המשיבה להעביר לב"כ המערערת את הקובלנה מנע ומונע מן המערערת לברר הגנה שיכול ועומדת לזכותה ולהתגונן כראוי בהליך שננקט נגדה. מה עוד, שבתיקים אחרים המציאה המשיבה לנאשמים את הקובלנות ומכאן שמדובר במקרה שבפנינו באפלייה פסולה.

עב. נראית בעיניי טענת ב"כ המערערת שהיה מקום לאפשר למערערת לעיין בקובלנה שהוגשה כנגדה ואינני סבור שיש מקום להגדיר את מסמך הקובלנה כ"תרשומת פנימית".

סבורני, כי הקובלנה נוגעת לחומר החקירה, או אם להשתמש בביטוי אחר שלקוח מן הפסיקה, מדובר בחומר המצוי בפריפריה של החקירה, שכן, הקובלנה מוגשת לאחר שהסתיימה החקירה ובעקבות ממצאי החקירה.

עקרונית, על דרך הכלל, קשה לשלול מראש אפשרות שההגנה תוכל להיעזר בקובלנה להדיפת הטענות שבכתב התובענה שהרי כידוע: "**אין חקר לתבונת סניגור מוכשר**" (ע"פ 35/50 **מלכה ואח' נגד היועץ המשפטי**, פ"ד ד', 429, בעמ' 433, מפי כב' השופט אולשן ז"ל, שאוזכר בע"פ 5628/97, מיום 24.9.97 (סעיף 3), מפי כב' השופטת ד' ביניש).

אוסף, כי מקום בו עשוי להימצא בקובלנה מידע מוגן הנוגע לצדדים שלישיים, או שחשיפת המסמך עלולה לפגוע בדרכי עבודתן של רשויות החקירה והתביעה, או שיש בה התוויה למדיניות אכיפה מסויימת מצד אגף המשמעת שאינה מעניינו של הנאשם - בכל המקרים האלה סבורני, שרשאית המשיבה לפנות לבית הדין על מנת שזה יקבע האם יש מקום למסור לעיון הנאשם/נאשמת רק את החלק הרלוונטי לאישום, ומבלי שיהא בחשיפת החומר משום פגיעה במידע מוגן הנוגע לצדדים שלישיים, או חשש לפגיעה בדרכי עבודתן של רשויות החקירה והתביעה. במסגרת זו גם יכול בית הדין, בהתאם לנסיבות הענין, להורות שהמשיבה תמסור לנאשם/נאשמת פראפרזה של אותו חלק של הקובלנה שהינו רלוונטי לאישום נשוא הדין, ומבלי לחשוף חלקים אחרים שראוי למנוע את חשיפתם מן הנימוקים שצויינו לעיל.

עג. בעניינינו סבר בית הדין, בהחלטתו מיום 7.6.12, שאין למסור את הקובלנה לעיון המערערת (למעט תאריך הגשתה וזהות מגישת הקובלנה), אך אינני סבור, **במקרה ספציפי זה**, שהיה בכך כדי לפגוע בהגנתה של המערערת שהרי המחלוקת העובדתית בין הצדדים היתה למעשה, וכפי שכבר עמדתי על כך, מצומצמת. לא היתה מחלוקת על עצם העובדה שבוצעה שליפה של מידע ממאגרי המידע, לגבי

מבוטחים שפורטו בנספח א' לתובענה, גם לא היתה מחלוקת שקיימת היכרות כלשהי (בין אם קרובה ובין אם שטחית ביותר) בין המערערת לבין המבוטחים שפורטו באותו נספח.

השאלה הממשית שבמחלוקת בין הצדדים היתה האם שליפת המידע היתה כדין ולצורכי עבודתה של המערערת.

נוכח העובדה שלגבי עצם קיום העובדות הבסיסיות נשוא כתב התובענה לא היתה למעשה מחלוקת בין הצדדים, אינני סבור שהעובדה שהקובלנה לא נמסרה לעיון ב"כ המערערת, היה בה כדי לפגוע, בהגנתה של המערערת. לכן, אין לקבל בענייננו את הטענה לפיה יש לזכות את המערערת מן הטעם שהקובלנה לא נמסרה לעיונה.

אוסף, כי בית הדין הורה למשיב, בהחלטתו מיום 7.6.12, להודיע לב"כ המערערת עד 11.6.12 את פרטי הגורם שהגיש את הקובלנה.

לא נטען על ידי ההגנה שמגיש הקובלנה לא היה מבין הגורמים המוסמכים להגיש קובלנה, לפי סעיף 32 של חוק המשמעת, כך שגם מבחינה זו לא הוכח שנפגעה הגנתה של המערערת.

ד. טענה נוספת שהעלתה ההגנה הייתה שטעה בית הדין משלא זיכה את המערערת לפי דוקטרינת ההגנה מן הצדק, וזאת בהסתמך על ע"פ 4855/02, **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט' (6) 766, בעמ' 806.

תמצית טענת ההגנה היא, כי המערערת פעלה לפי הוראות מנהל הסניף, בידיעתו של המנהל ובהתאם לנהוג בסניף, ונקלעה לסיטואציה שאינה מתקבלת על הדעת, כאשר היא פועלת לפי הוראות אלה גם במסגרת ההרשאות שניתנו לה במערכת המחשב, ולפתע היא מואשמת בהתנהלות ובפעולות שציפו ממנה בסניף עפולה לבצע, ובסופו של יום, היא מורשעת (סעיף 21 בהודעת הערעור).

לעניין זה מסתמכת ההגנה על עדותו של מי ששימש בעבר כמנהל סניף המל"ל בעפולה (עד ינואר 2011), ולרבות גם בתקופה הרלוונטית לתובענה זו, מר עמרם בוטבול.

עה. ההגנה טוענת, שלפי עדות המנהל, מר בוטבול, ההרשאות של המערערת לגישה למחשב נותרו ברשותה גם לאחר שסיימה את תפקידה הקודם, וזאת כדי שתשתמש בהן למתן שירות טוב ומירבי מבלי "לטרטר" את האזרח מחדר לחדר, וזאת בדומה לעובדים אחרים, כשהמטרה הייתה לתת שירות למבוטחים לא רק במסגרת התפקיד הנוכחי של המערערת (נפגעי עבודה), אלא בנושאים השונים בהם עוסק המל"ל.

עו. נטען עוד מטעם ההגנה, שגם מנכ"לית המל"ל דאז (גב' דומיניסיני) הדגישה כשנכנסה לתפקידה כמנכ"לית המל"ל את חשיבות פעולת העובדים באופן מקצועי ואיכותי עם תודעת שירות גבוהה

למבוטחים והצורך בשיפור השירות הניתן על ידי העובדים למבוטחים. (מוצג נ/3).

נטען, כי המערערת מצידה טיפלה והשיבה לפונים בכל נושאי המל"ל נוכח תודעת השירות המפותחת שלה ובהתאם לתודעת השירות בסניף המל"ל בעפולה, ובזכות ידיעותיה בנושאים השונים בהם קיבלה הדרכה, הן כאשר עבדה באשנבים עד 2004, והן הדרכות בסניף לגבי כל המחלקות כדי להקנות לעובדים ידע רחב יותר, ומה גם שלמערערת הסמכות רבות והרשאות כניסה למחשב שניתנו לה לצורך מתן שירות לציבור.

טוענת ההגנה, שאילו היו ההנחיות קובעות אחרת, הייתה המשיבה דואגת להגיש הנחיות אלה. כמו כן, אין ספק שהמל"ל היה חוסם את הרשאותיה של המערערת למערכת המחשב כשהועברה לתפקיד אחר. המל"ל לא עשה כן ולכן, ובמיוחד נוכח דבריו של מנהל הסניף, סבורה ההגנה, שכל פעולותיה של המערערת המיוחסות לה בתובענה, נעשו לצורכי תפקידה ועבודתה במל"ל, ולכן נטען שהיה מקום לזכותה.

עז. בהכרעת הדין קבע בית הדין, שהמערערת, שהועסקה בענף נפגעי עבודה, הציגה שאילתות למחשב ושלפה מידע ממאגרי המל"ל, למרות שהדבר היה בתחום האחריות והטיפול של מחלקות אחרות. המערערת עצמה עשתה זאת במקרים מסוימים מבלי שהמבוטח עצמו הזדהה בפניה (על ידי תעודת זהות או אמצעי זיהוי אחר), ואף מבלי שהוצג בפני המערערת יפוי כוח כנדרש.

בית הדין הפנה להוראה 3.2.1 של נוהל המל"ל ביחס למסירת מידע כשלפי הוראה זו, אסור לעובד המל"ל למסור מידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו ובמהלך עבודתו לאדם שאינו מוסמך לקבלו.

הוראה 3.2.2 של נוהל המל"ל קובעת, כי אסור לעובד המל"ל לעיין או להשתמש בנתונים ובמסמכים, לרבות ברשומות מחשב הכוללות מידע אישי על המבוטח, **שלא לצורכי ביצוע מטלה במסגרת העבודה** (ההדגשה שלי - י.ג.).

פסקה 3.3.2.1 של נוהל המל"ל קובעת את התנאים למסירת מידע לפי הוראתו - הסכמתו של המבוטח, ובכלל זה: פנייה לקבלת מידע מן המל"ל צריכה להיות בכתב. על מבקש המידע לפרט את סוג המידע המבוקש ולציין מטעם מי הוא פונה לקבלו, ועל סמך מה הוא זכאי לקבלו. על מבקש המידע להציג הסכמה בכתב מטעם המבוטח.

רק המבוטח או אפוטרופסו רשאים לקבל מידע ללא יפוי כוח.

לגבי מסירת מידע טלפוני למבוטחים ולגורמי חוץ, קובע הנוהל שניתן למסור מידע בהליך מוגדר ובתנאים מסוימים, אך קיימת אבחנה בין נוהל מסירת מידע בגמלאות, לעומת הנוהל בגבייה, לנוכח הייעוד השונה של מחלקות אלה (נספח 8 לנוהל - הוראה 1.5).

אוסף עוד, שבפני בית הדין העידה עו"ד דבורה בן ישעיהו, ממטה מינהל הגימלאות במל"ל שאמרה: "ש. דיברת על הזיהוי, הזיהוי יעשה על ידי?" ותשובתה: "הצגת ת.ז. או שיכול להיות שיסתפקו ברשיון נהיגה. גם בשימוש ביפוי כח יש לזהות את מיופה הכח".

(עמ' 36 לפרוט').

ובעמ' 37 לפרוט': "ש. אם אבוא ואבקש של אדם אחר, עם יפוי כח ללא ת.ז.?

ת. חייב שיהיה את ה-ת.ז. של מי שנתן את יפוי הכח".

ובהמשך:

"המבוטח מציג ת.ז. ואני מקלידה את הת.ז. וכך גם לגבי יפוי כח של מי שנתן אותו ויפה את הוכח".

גם במסירת מידע טלפונית, ציינה העדה (בעמ' 37 לפרוט') שידרשו ת.ז. וכן קוד סודי.

בתשובה לשאלות הסניגוריה בחקירה נגדית ציינה עו"ד בן ישעיהו, בעמ' 39 לפרוט': "אם יש מספר ת.ז. אני לא רואה שום סיבה להקליד שם". כשנשאלה האם יש מניעה או איסור להיכנס למרשם לפי שם ענתה: "לא ידועה לי מניעה כזו, אבל בוודאי זו לא דרך המלך".

(ההדגשה שלי - י.ג.).

כשנשאלה עו"ד בן ישעיהו כיצד יש לנהוג כשהפקיד/ה מכירים את הפונה (אם כי אין ידידות קרובה), והאם במקרה כזה לא תידרש ת.ז., ענתה עו"ד בן ישעיהו: "בבנק הפקידה מכירה את הלקוחות ועדיין מבקשת ת.ז." (עמ' 40 לפרוט'), וכאשר נשאלה האם כך זה נעשה בשטח, השיבה: "כך זה אמור להיעשות".

עולה מכל האמור **שככלל**, ולפי דרך המלך, על הפונה להזדהות בפני הפקיד/ה על ידי תעודת זהות.

עח. נטען בערעור (סעיף 86), בין היתר, שהמערערת לא הואשמה על ידי המשיבה בהפרות הנוהל (מוצג ביה"ד/1).

כן נטען, כי בית הדין שגה משקבע, כי המערערת פעלה בניגוד לנוהל ביה"ד/1, מבלי שציין איזו הוראת נוהל ספציפית הפרה המערערת, ומבלי שניתנה למערערת הזדמנות להתגונן.

עט. אין בידי לקבל טענתה זו של המערערת. בעמ' 3 של הכרעת הדין פירט בית הדין באופן מפורש את

הוראות הנוהל של מל"ל לענין מסירת מידע: 3.2.1, 3.2.2, פרק 3.3.1, ופרק 3.3.2, וקבע בהמשך, בעמ' 4, שהמערערת הפרה את הוראות הנוהל שחייבו אותה.

בית הדין הורה על זימון עד שיבהיר את נהלי המל"ל, ולכן ביום 1.11.12 הופיעה בפני בית הדין עוה"ד דבורה בן ישעיהו, עובדת במטה מינהל הגמלאות של המל"ל שלחלק מעדותה כבר התייחסתי קודם לכן, ואשר הציגה את נהלי המל"ל (מוצג ביה"ד/1).

העדה נחקרה בחקירה נגדית וכבר הצבעתי קודם לכן על עדותה ביחס למסירת מידע בנוגע להצגת תעודת זהות.

אציין, שעדותה של המערערת החלה ביום 3.2.13, משמע, מספר חודשים לאחר שהעידה עו"ד דבורה בן ישעיהו, כך שהיתה למערערת אפשרות להתייחס לנהלי העבודה ולעדוטה של עו"ד בן ישעיהו.

אני דוחה את הטענה כאילו לא ניתנה למערערת האפשרות להתגונן בענין הפרות הנוהל.

פ. הפרת נוהל מהווה עבירה הן לפי סעיף 17 (1) של חוק המשמעת, והן לפי סעיף 17 (2) של החוק.

כפי שנקבע בעש"מ 3/75 **דבוש נגד נציבות שירות המדינה**, פ"ד ל"1 (1) 231, עליו הסתמך בית הדין:

"... המשמעת היא בעיקרה מערכת הנורמות, הנהלים והנהגים, המסדירה באופן פעולתה של מסגרת ארגונית בעלת מעמד מיוחד, והקובעת סדריה, ובכלל זה חובותיהם וסמכויותיהם של המשרתים בה, בזיקתם זה לזה ובזיקתם למסגרת עצמה ..."

וכן: עש"מ 3275/07 **ציילר נגד נציבות שירות המדינה**, מיום **26.4.09**.

הפרת הנהלים משמעותה הן פגיעה במשמעת שירות המדינה (סעיף 17 (1) של החוק), וכן אי-קיום המוטל על העובד/ת על פי נוהג, חוק או תקנה או על פי הוראה כללית שניתנה כדין (סעיף 17 (2) של חוק המשמעת).

סעיפים אלה הם מבין הסעיפים שבהם הואשמה והורשעה המערערת בהתאם לתובענה.

פא. בית הדין קבע, כי במקרה שבפנינו הפרה המערערת את הוראות הנוהל שחייבו אותה ומסרה מידע אישי לגורמים שלא היו בתחום טיפולה כעובדת הסניף בענף נפגעי עבודה. ממילא אותם גורמים לא היו

מבוטחים שהזדהו בפניה באמצעות תעודת זהות או אמצעי זיהוי אחר, והמידע שמסרה המערערת היה פרטני ולא כללי גרידא הפתוח לכל הציבור, כעולה הן מעדות עובדת הביקורת הפנימית אודיה קלמנוביץ והן מעדות החוקר יאיר רפאל, אשר הבהיר, כי החשדות לשליפת מידע שלא כדין על ידי המערערת עלו לאחר שאובחנה פעילות בלתי מוסברת במחשב שהצביעה לכאורה על כניסת המערערת לנתונים של מבוטחים שלא קשורים לעבודתה של המערערת כלל, תוך איתור מידע במחשב לא לפי מספר תעודת זהות של המבוטחים אלא לפי שמותיהם.

פב. החוקר יאיר רפאל הסביר, כי יכולים אומנם להיות מצבים שאין יודעים את מספר תעודת הזהות, אך נוכח הכמות הרבה של המקרים אליהם נכנסה המערערת למחשב (לפי שמות), נוצר חשד שהדבר לא נעשה לצורכי עבודתה.

הגב' קלמנוביץ הסבירה בעדותה, שהיא הדפיסה את המסכים אליהם נכנסה המערערת לצורך הצגת שאילתות השייכות לתחומים אחרים (משמע, לא נפגעי עבודה) ואזי בדקה גב' קלמנוביץ, האם יש לאנשים אלה תיק פעיל בענף נפגעי עבודה, שמא יש רלוונטיות לשאילתה שהציגה המערערת בתחום אחר לצורך התיק שבנפגעי עבודה, ואולם התחוויר לגב' קלמנוביץ שלא היה לאותם אנשים תיק באגף נפגעי עבודה, ולכן לא הייתה למערערת סיבה להיכנס למאגרי המידע שבתחומים האחרים.

פג. בהסתמך על עדותה של עו"ד גב' דבורה בן ישעיהו (שזומנה כאמור כבר לעיל, על ידי בית הדין כעובדת במטה מנהל הגמלאות של המל"ל, ואשר הציגה את נהלי המל"ל בנוגע למסירת מידע), קבע בית הדין **שגם בהנחה** שהמערערת שימשה כעובדת קבלת קהל (בנוסף לעבודתה בענף נפגעי עבודה), גם אז חרגה היא מסמכותה שכן פקיד קבלת קהל המתבקש על ידי המבוטח למסור לו מידע אודות עצמו, רשאי למסור למבוטח (לאחר שזה הזדהה בפניו), כל מידע אודות עצמו, שפתוח בפני הפקיד מבחינת הרשאות, למעט דברים שנאסרו במפורש (עמוד 32 לפרוט').

כמו כן הסבירה עו"ד בן ישעיהו שלפקיד קבלת קהל יש אמנם הרשאות למסירת מידע, אך הרשאות אלה בצד היותן רחבות יותר, הן שטחיות מבחינת המידע אליהן הפקיד נגיש (עמ' 36 לפרוט'). בכל מקרה, חייב להתבצע זיהוי של המבוטח קודם למסירת המידע לידי (עמ' 36 לפרוט, עמ' 37 לפרוט', ועמ' 40 לפרוט').

פד. בית הדין גם ציין, שעד ההגנה מר בוטבול, מי שהיה בתקופה הרלוונטית מנהל סניף המל"ל בעפולה, אישר במהלך עדותו שלא ניתן לקבל מידע לגבי גורמים שלישיים, דהיינו, משנשאל העד האם ניתן לגשת לסניף עפולה ולבקש כתובת של חבר או חברה, הוא השיב בשלילה בהסבירו: **"אתה מדבר על גוף שלישי ולא על דברים שניתנים לך על עצמך"** (עמוד 89 לפרוט').

ואולם, לפי קביעתו של בית הדין מסרה המערערת מידע פרטני לפונים (לפי נספח א' לתובענה) שלא היו מבוטחים במחלקתה, לא הזדהו בפניה, ולא הוצג יפוי כוח ביחס אליהם.

פ.ה. מטעם המערערת נטען, שבכתב התובענה כלל לא מופיעה הטענה, שהמערערת רשאית היתה למסור מידע רק למי שהזדהה בפניה עם תעודת זהות או אמצעי זיהוי אחר או כנגד הצגת ייפוי כח. כאמור כבר לעיל, הנהלים שהוגשו (מוצג ביה"ד/1) ציינו את ההוראות הרלוונטיות לענין מסירת מידע.

בנוסף עלה נושא זיהוי של הפונה במהלך שמיעת העדויות (עיינו, למשל, בעדותה של עו"ד דבורה בן ישעיהו) כך שלא ניתן לומר שלא היתה למערערת הזדמנות להתגונן מפני טענות בענין זה.

למעשה, עלה נושא זה כבר בשעת גביית הודעתה של המערערת (ת/1), כך, בעמ' 8 של הודעתה, צויין שאיילת פינסקר לא זכרה את תעודת הזהות של בעלה ולכן בדקה המערערת במאגרי המידע שבמחשב לפי השם. כך גם בעמ' 10 של ת/1:

"ש. אנו רואים פה כמויות של אנשים שאת מחפשת לפי שם ולא לפי זהות שיש לך?"

ועל כך השיבה המערערת שהדבר יותר נוח.

הנושא גם עלה, בין היתר, (מבלי שהועלתה התנגדות מצד הסניגוריה) בחקירתו הנגדית של מר בוטבול, מנהלו לשעבר של הסניף.

מכאן, שהסוגיה נדונה במסגרת התשתית הראייתית שהיתה בפני בית הדין, והיתה הזדמנות למערערת להתייחס גם לסוגיה זו, ולהתגונן מפניה.

פ.ו. בהתייחס לטענת ההגנה, שעלתה כמובן בפני בית הדין וכן בערעור שבפניי, דהיינו, שהמערערת מסרה מידע למבוטחים כדי לעזור להם מתוך מגמה לשפר את השירות לאזרח ברוח גישתם של מנהל הסניף וכן של מי שהייתה מנכ"לית המל"ל (גב' דומיניסיני), ציין בית הדין, כי המערערת עצמה הודתה שמסירת המידע לפונים חייבת להיות בכפוף לנהלים: **"אם בן אדם רוצה לשאול, לדעת דברים, לשאול שאלות ואני יכולה לענות אני אענה לו לפי הנהלים כדי לא לטרטר אותו והכי חשוב שיצא מרוצה"** (עמ' 52 לפרוט' - ההדגשה שלי- י.ג.).

פ.ז. בית הדין קבע, שהמערערת פעלה בניגוד לנהלים הברורים (דהיינו מתן מידע פרטני ולא כללי, ללא זיהוי מבקש המידע, ומעבר לתחומי מחלקתה). יתר על כן, בית הדין הוסיף וקבע, שגישה מיטיבה זו הייתה מנת חלקם של מכריה, או קרוביה של המערערת, או של אנשים שהופנו על ידי אותם מכרים וקרובים בלבד.

פ.ח. ההגנה טענה, שהמערערת מואשמת לפי כתב התובענה בשליפת מידע "אודות מקורבים שונים" בשעה שהמונח "מקורבים" איננו מוגדר, אך בית הדין קבע, ובצדק, ואין בידי אלא להצטרף לדבריו הברורים והנכוחים של בית הדין:

"בעניין זה, אין להידרש יתר על המידה למשמעות הבלשנית של המונח "מקורבים" בו נקטה התביעה בתובענה (בין אם זה מכר, חבר, ידיד, רע, קרוב משפחה, אהוד) העיקר בענייננו ברור - והוא מתן העדפה מטעמים לא ענייניים ובאופן לא שוויוני, לאנשים שהנאשמת או חבריה/קרוביה רצו ביקרם. בכך חטאה הנאשמת וגרמה להעדפה פסולה של אותם אנשים לעומת אחרים, בפניותיהם למל"ל" (עמ' 8 בהכרעת הדין).

פ.ט. לא נעלמה מעיני טענתה של ההגנה בערעור, דהיינו, שכתב התובענה אינו מעלה טענה שלפיה התנהלותה של המערערת היא בבחינת עשיית "פרוטקציה" למקורבים, ואולם, בכתב התובענה נטען, שהמערערת שלפה מידע שלא כדן ושלא לצרכי עבודתה, פרטים על מידע אודות **מקורבים** שונים (לפי נספח א') ושלגבי חלק מן **המקורבים** נכנסה המערערת לפרטיהם בהזדמנויות שונות.

ענין "המקורבים" אוזכר איפוא מפורשות בתובענה.

עוד אציין, שנראה לי כי כוונת בית הדין בדבריו אודות "העדפה פסולה" היתה להבהיר את ההשלכות שיש להתנהלותה של המערערת כשהיא שולפת ממאגרי המידע שבמחשבי המל"ל שלא בתחום עיסוקה (נפגעי עבודה), כשהמידע נמסר שלא על פי נהלי המל"ל, וכאשר הפונים והנענים הם "מקורבים" למערערת, משמע, מכריה, או קרוביה, או אנשים שהופנו על ידי אותם מכרים וקרובים בלבד.

נראה לי שבית הדין ביקש בדבריו אלה להבהיר שאי-קיום הנהלים על ידי המערערת, איננו רק בבחינת אי קיום "אות יבשה" המופיעה בנוהל כזה או אחר, אלא שלהפרת הנהלים הקיימים והברורים יש, מטבע הדברים, השלכה שבאה לידי ביטוי בהעדפה פסולה של "מקורבים" לעומת אחרים, ומכאן החשיבות שבהקפדה על קיום הנהלים.

צ. בנימוקי הערעור חולקת המערערת גם על קביעותיו של בית הדין בנוגע לשליפת המידע לגבי רשימת הפונים כמפורט בנספח א' של התובענה (סעיף 72 עד 80 של הודעת הערעור).

לא אכנס כאן לפירוט כל אחד מן הפונים/פונות לפי נספח א' של התובענה. אזכיר, שמדובר בקביעות עובדתיות של בית הדין, וכפי שכבר ציינתי לעיל, אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית. גם לגופו של עניין, אינני רואה כל הצדקה להתערב בקביעות אלה, כשמסקנת בית הדין (עמ' 8 סיפא להכרעת הדין) הייתה:

"בחינת טיב היחסים בין הנאשמת לבין הפונים ששמותיהם מופיעים בנספח א' לתובענה מעלה כי לכל אחד מהם היה קשר מסוים, ישיר או עקיף, עם הנאשמת והוא ניצל אותו לטובתו, ברי שלא מדובר על כל אדם מן היישוב שהנאשמת נאלצה לסייע לו, רק מתוך תודעת שירות גבוהה שאין בילתה".

צא. בסיפא של הודעתה ת/1 (עמ' 14) נשאלה המערערת: **"ש. יש לך משהו להוסיף?"** ותשובתה: **"ת. בעקרון לא. אני אשתדל לא להיכנס לפי שמות ולהעביר למחלקות אחרות"**. בית הדין ציין, כי ראה בכך משום הכאה על חטא מצד המערערת והפקת הלקח הדרוש מבחינתה.

בית הדין אף הפנה, ובצדק, לדבריה של המערערת בעדותה בעמ' 71 לפרוט': **"לא הנחו אותנו לגבי בירור שאילתות וגם כל ההדרכות נעשו לצורך הרחבת הידע, שלא נישאר באותו נושא שלנו. גם לא הנחו אותנו לא לעזור, אלא להפך, להקשיב ואם אפשר לעזור - כמובן לפי הנהלים. דברים שאני לא יכולה ואין לי הרשאה - בטח שלא"**. (ההדגשה שלי - י.ג.), מכאן שהמערערת עצמה מאשרת בעדותה שהעבודה, ולרבות מתן תשובות ועזרה לפונים אליה, חייבת להתבצע לפי הנהלים.

צב. אוסיף, כי המערערת טענה בהודעתה ת/1 שהיא הייתה אצל לירז אמסלם בהפרשת חלה ורצתה לבדוק בת כמה היא כדי להכיר לה מישהו. גם בעמ' 66 לפרוט' העידה המערערת שהיה זה המקרה היחיד שבו אכן נכנסה למאגרי המידע כדי לבדוק את גילה של לירז אמסלם.

לטענת ההגנה, ראוי לזכות את המערערת מפרט אישום זה הואיל ומדובר ב"זוטי דברים" (סעיף 34 י"ז לחוק העונשין, התשל"ז-1977). בית הדין בחן טענת הגנה זו בציינו, כי חובתו של בית הדין להגן על הערכים החברתיים של שמירה על הזכות לפרטיות וקיום קפדני של הנהלים אשר בשירות המדינה ולכן אין מקום לקבל בנסיבות אלה, את טענת ההגנה של "זוטי דברים", ואין בידי אלא להצטרף לקביעתו ומסקנתו של בית הדין.

צג. בית הדין גם התייחס לטענת ההגנה מן הצדק שהעלתה המערערת, דהיינו, שיש לזכותה משום שעשתה את המיוחס לה (למעט בנוגע ללירז אמסלם), מתוך מטרה ליתן שירות טוב ויעיל, כמקובל בסניף, ולמנוע "טרטור" מן המבוטחים של המל"ל כשכל עובד אשר בקיא בנושא ששואלים אותו, אמור להשיב, ללא קשר לתפקידו הספציפי, מה גם שמנהלו לשעבר של הסניף העיד, כי הרשאותיה של המערערת לגישה למחשב נשארו ברשותה גם לאחר שסיימה לעבוד באשנבי קבלת קהל וזאת, כך נטען, כדי שהיא תוכל להשתמש בהן למתן שירות מירבי לאזרח (ולא רק בתחום נפגעי עבודה).

צד. בית הדין דחה את טענתה זו של המערערת, ובצדק, בציינו, כי הגנה זו נועדה למקרים חריגים וקיצוניים, ולא כל פגם יש בו כדי לבסס את טענת ההגנה מן הצדק שיש להפעילה במשורה (ע"פ 5656/11 שולמן נ' מדינת ישראל, מיום 5.8.12, וע"פ 4988/08, פרחי נ' מדינת ישראל, מיום 1.8.11).

בית הדין קבע, כי המערערת העניקה שירות יעיל רק למקורביה, למקורבי משפחתה ושכניה ולא לציבור בכללותו, וכדי לרצות את אותם מקורבים, התעלמה המערערת מן הנהלים להם הייתה כפופה, שלפה מידע שלא לצורכי עבודתה כפקידה בענף נפגעי העבודה, תוך ניצול ההרשאות שנותרו בידיה. מוסיף בית הדין:

"אכן, תודעת שירות מפותחת והענקת שירות יעיל לאזרח הינן מידות יפות לעובד ציבור הבא

במגע עם קהל, ובלבד שיוענקו באופן שוויוני וענייני לכולם, ולא תוך מתן העדפה פסולה ועבירה על נהלים מחייבים. אי שמירה על סדרי עבודה ראויים תיצור בוקה, מבוקה ומבולקה במקום העבודה, וסופה שתזיק לציבור בכללותו תחת להיטיב עימו" (עמ' 22 בהכרעת הדין).

לקביעה ומסקנה ראויה ונכונה זו של בית הדין אין בידי אלא להצטרף.

צה. באשר לטענת ההגנה, המתבססת על עדות מנהלו לשעבר של הסניף, מר בוטבול, שהוא הותיר את ההרשאות בידי המערערת כדי שזו תשתמש בהן למתן שירות מיטבי ומירבי לציבור בתחומים שונים בהם טיפל הסניף, קבע בית הדין, שעדות מר בוטבול התאפיינה במגמתיות בולטת ולעיתים רב היה בה המעומעם על הבהיר והמבואר (עמ' 22 להכרעת הדין).

מר בוטבול אישר בעדותו (עמ' 79 לפרוט') שהוא לא חסם הרשאות לאף עובד, שלא זכורה לו הנחייה מסוג זה של המל"ל, וזאת כדי שהפקיד/ה שקיבלו בעבר את ההרשאות, יוכלו לתת שירות טוב ומירבי מבלי "לטרטר" את האזרח מחדר לחדר וכי המערערת לא הייתה היחידה, והיו עובדים רבים שעבדו, למשל, באשנבים ועברו ממחלקה למחלקה מבלי שנחסמו ההרשאות במגמה לתת שירות מקיף.

ואולם, בית הדין קבע שדעתו וגישתו זו של העד מר בוטבול אינה עולה בקנה אחד עם ההנחיות והנהלים של המל"ל.

במסגרת עדותו, אמר מר בוטבול בין היתר:

"אם הפקיד מתמצא ויכול לתת תשובה- עדיף שייתן, ואם לא - מפנה אותו לחדר שצריך, בעקרון אם יש לך את הידע והיכולת לענות, מבחינת מסירת אינפורמציה" (עמ' 82 לפרוט').

צו. בית הדין דחה, ובצדק, את עמדתו זו של העד בצינו, כי אזרח הפונה לקבלת שירות בסניף המל"ל, אינו אמור להיות תלוי ביכולת ובידע של נותן השירות, אלא עליו להיות סמוך ובטוח שיקבל את מלוא המידע בתחום הנדרש מן הפקיד העוסק בכך. יתר על כן, בית הדין אף כותב, בעמ' 23 של הכרעת הדין:

"איננו משוכנעים גם שהשארית ההרשאות בידי הנאשמת נעשתה במכוון על ידי מר בוטבול ולא מחמת מחדל של הנהלת הסניף. מצד אחד, אומנם העד טען כי הייתה לו כוונה בהשארית ההרשאה (עמ' 79 לפרוט' שורה 2), אך מהצד השני לא הבהיר אם השארית הרשאות היו נחלתה של הנאשמת בלבד או נחלת עובדים נוספים בסניף. כמו כן, לא פירט את אמות המידה לאי שלילת הרשאות בתום תפקיד..."

צז. בית הדין העיר, שתחילה העיד מר בוטבול שהשארית ההרשאות הייתה בסמכותו (עמ' 79 לפרוט') ואולם בחקירה הנגדית מסר כי:

"המוסד תיחם מה מוסמך העובד להיכנס וכל עוד לא שלל המוסד את ההסמכה, העובד יכול להיכנס, אחרת היה חוסם אותו" (עמ' 87 לפרוט').

בית הדין העיר שגם אם ניתנו לעובדים אחרים בסניף הרשאות גורפות, כפי שניתנו למערערת, הרי לא הובאו בפני בית הדין ראיות על כך שגם עובדים נוספים מן הסניף נכשלו בעבירות מן הסוג והאופי בו נכשלה המערערת (עמ' 24 של הכרעת הדין).

בית הדין הוסיף, כי העד, מר בוטבול, אמר בעדותו (עמ' 84 לפרוט') כי למיטב זכרונו אין הוראה איך להיכנס למחשב, האם לפי תעודת זהות או שם וכי: **"מה שחשוב זה לתת את השירות לאנשים היושבים מולך, הדרך לא חשובה"**, ואולם, אין לקבל, כך מציין בית הדין, את גישתו זו של העד שכן הציפייה ממנהל סניף היא שיקפיד על ההוראות והנהלים להם היה כפוף (עמ' 24 של הכרעת הדין).

כמו כן, הצביע בית הדין על כך, שהעד מר בוטבול ניסה לטשטש את תחומי האחריות בין המחלקות השונות של הסניף, אך לקראת סוף עדותו הוא סייג את תשובותיו לגבי סוג המידע שמותר למסור וציין, שיש לאבחן בין סוגי המידע שנמסר. כך, למשל, אין למסור תוצאות החלטה בתביעה מסוימת, (עמ' 88 - 89 לפרוט'), גם לא ניתן למסור פרטים על כתובת, הכנסות, או מקום עיסוק, של מי שאיננו המבוטח עצמו (עמ' 89 לפרוט' ועמ' 90 לפרוט'), גם לא ניתן לקבל פרטים חסויים ואישיים על מבוטח (שאינו פונה בעצמו לסניף) ללא קבלת ייפוי כוח (עמ' 90 לפרוט').

צח. אינני סבור שעלה בידי המערערת לבסס את טענת ההגנה מן הצדק. כאמור, לגבי עצם עדות מנהלו לשעבר של הסניף קבע בית הדין, כפי שכבר הצבעתי על כך, כי לטעמו העדות אופיינה **"במגמתיות בולטת ולעיתים רב היה בה המעומעם על הבהיר והמבואר"** (עמ' 22 להכרעת הדין), ומה גם שהמערערת עצמה הודתה כפי שמצביע על כך בית הדין, שהיא הייתה מודעת לקיום הנהלים בנוגע למסירת מידע שהרי היא עצמה אמרה בעמ' 71 לפרוט' שהנחו את העובדים להקשיב, לעזור: **"ואם אפשר לעזור - כמובן לפי הנהלים. דברים שאני לא יכולה ואין לי הרשאה בטח שלא"** (עמ' 71 לפרוט').

מכאן, שהמערערת הייתה מודעת לקיום הנהלים ושמנתן השירות לאזרח כפוף, כמובן, לנהלים. מה גם שהענקת השירות היעיל נעשתה על ידי המערערת, בתקופה הרלוונטית לכתב התובענה, לפי קביעתו העובדתית של בית הדין, רק למקורביה, קרובי משפחתה, ושכניה, ולא לציבור בכללותו, ולכך כבר התייחסתי קודם לכן.

צט. דהיינו, המערערת התעלמה מן הנהלים להם הייתה כפופה (וכאמור כבר לעיל, המערערת הייתה מודעת לנהלים אלה), ושלפה מידע שלא לצורך עבודתה כפקידה בענף נפגעי עבודה, ולצורך זה ניצלה את ההרשאות שנתרו בידיה. כך קבע בית הדין בעמ' 22 להכרעת הדין ואין בידי אלא לאמץ את קביעותיו, מסקנותיו, ונימוקיו של בית הדין העומדים בבסיס הכרעת דין זו ובנסיבות אלה, אין מקום לקבל את הטענה של הגנה מן הצדק.

ברי מעדותה של המערערת שהיא הייתה מודעת לקיום נהלי המל"ל בכל הנוגע לאופן מסירת מידע. גם אם ביקשה המערערת לעזור ולסייע מתוך תודעה מפותחת של רצון להעניק שירות טוב ויעיל לאזרח, עדיין לא היה בכך כדי להתיר למערערת להפר נהלים שהיא הייתה מודעת לקיומם.

ק. ההודעה שנגבתה מן המערערת ביום 15/03/10 (ת/1) היא למעשה בבחינת הודאה. טענת המערערת היא שיש לפסול את הודאתה הואיל ונפל בחקירתה פגם היורד לשורשו של עניין, בכך שהחקירה נערכה על ידי מי שאיננו מוסמך לערוך חקירה שכזו, וההודאה לא נמסרה חופשית ומרצון, לחלופין נטען, שיש לפסול את ההודאה מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית, ובמיוחד משלא הובא לידיעת המערערת כי זכותה להיוועץ בעורך דין (ע"פ 5121/98, **יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי**, פ"ד סא' (1) 461, מיום 4.5/06).

קא. מטעם ההגנה אף הוגשה לבית הדין בקשה לפסילת הודאתה של המערערת. בקשה זו נדחתה בהחלטה מנומקת מיום 10/12/12. בסיפא של ההחלטה צויין, כי בית הדין יעריך את משקלה של ההודאה בתום ההליך לנוכח כלל הראיות שיהיו ברשותו באותה עת, ולרבות עדות המערערת עצמה.

לעניין גביית הודעתה של המערערת, טענת ההגנה היא שזו נגבתה על ידי שני עובדים של המל"ל שהיו גם עדי תביעה: מר רפאל יאיר וגב' אודיה קלמנוביץ'. לפי סעיפים 15+16 של חוק המשמעת מי שמוסמך לערוך חקירות בעניין משמעת הוא חוקר שהוסמך לכך על ידי נציב שירות המדינה וסמכויותיו קבועות בפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), ואולם לגב' קלמנוביץ אין כל הסמכה לבצע חקירות משמעת ולטענת ההגנה, אין זה נכון שגב' קלמנוביץ עסקה רק במלאכת רישום ההודעה בלבד, אלא הייתה שותפה פעילה בחקירתה של המערערת.

הואיל, כך טוענת המערערת, וגב' קלמנוביץ הייתה אחת מן החוקרים שגבו את הודעתה של המערערת (שבמקרה זה היא גם הודאתה), ולא הייתה לגב' קלמנוביץ סמכות לגבות את ההודעה, המהווה מקשה אחת ולא ניתן להבחין מה נחקר על ידי החוקר יאיר רפאל ומה נחקר על ידי גב' קלמנוביץ, יש לפסול את גביית ההודאה.

קב. בית הדין התייחס לטענתה זו של המערערת בהחלטתו מיום 10/12/12, בציינו, כי בית הדין משוחרר מתחולת דיני הראיות (סעיף 11 לחוק המשמעת, בשילוב עם סעיף 8 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט - 1968), שחרור שנועד להסיר מבית הדין את הכבלים הפורמליים המטילים סייגים ותנאים על קבלת ראייה מסוג זה או אחר, וזאת כדברי כב' הנשיא (בדימוס) מ. שמגר בעש"מ 3721/91, **בכרך נ' מדינת ישראל**, פ"ד מ"ח (5) 401 בעמ' 407.

עוד נקבע בהחלטה מיום 10/12/12, שמפרוטוקול הדיון עולה כי תפקיד גב' קלמנוביץ בחקירה היה לסייע לחוקר המשמעת רפאל יאיר מבחינה מקצועית, וזאת משום שגב' קלמנוביץ העובדת באגף הביקורת הפנימית,

עקבה קודם לגביית הודעתה של המערערת אחר השאילתות שזו הוציאה מן המחשב ואינן נוגעות לתחום עבודתה של המערערת, וזיידאה שלאותם אנשים אין תיקים בענף נפגעי עבודה שם הועסקה המערערת. בית הדין קבע בהחלטתו שאין פסול בהסתייעות המקצועית של חוקר המשמעת בגב' קלמנוביץ.

בית הדין מעיר, שהודייתו של נאשם יכול שתימסר בפני איש מרות (המוסמך לחקור ולרשום הודיות) ויכול שתימסר בפני מי שאיננו איש מרות, ובלבד שההודאה תהא קבילה אם עמדה בדרישת היותה חופשית ומרצון (לפי סעיף 12 של פקודת הראיות [נוסח חדש] התשל"א-1971) ואולם, כשמדובר בהודאה שלא בפני איש מרות (כמו למשל גב' קלמנוביץ) נדרש דבר מה מוגבר בתמיכה להודאה.

קג. בית הדין מציין, כי לצורך בחינת משקל הודאת חוץ של נאשם מכירה ההלכה הפסוקה בשני מבחנים: המבחן הפנימי והמבחן החיצוני. אשר למבחן הפנימי של ההודאה, על בית המשפט לאתר את סימני האמת המתגלים בהודאה. ההחלטה מיום 10/12/12 ניתנה בטרם נשמעה עדותה של המערערת ולפיכך, מתייחס בית הדין לכך שעין במוצג ת/1 ומצא שהודאת המערערת ניתנה באופן ספונטני, עקבי ושוטף.

אשר לקיומו של "דבר מה נוסף", חיצוני להודאה, לאימות תוכנה, ציין בית הדין, כי נדרשת ראיה המסייעת להפרכת החשש שמא מדובר בהודאת שווא, ולכך ציין בית הדין בהחלטתו מיום 10.12.12 כי לכך יתייחס בתום שמיעת הראיות.

עוד קבע בית הדין, שלפי עדות החוקר רפאל יאיר והעדה גב' קלמנוביץ, עולה כי לא הופעל כל אמצעי פסול כנגד המערערת ששלל ממנה מסירת הודאתה חופשית ומרצון.

קד. בית הדין חזר ונדרש לסוגיה זו במסגרת הכרעת הדין, דהיינו, לאחר ששמע את עדותה של המערערת, שטענה בין יתר הדברים, כי כלל לא ידעה שהיא זומנה לחקירה משמעתית, שהחקירה לא שיקפה במלואה את שהתרחש בה, וכי קיימות סתירות בין העדויות של רפאל יאיר וגב' קלמנוביץ בנוגע לחקירת המערערת בפניהם.

בית הדין קבע, כי ההודאה נמסרה מרצון חופשי של המערערת ללא אמצעי כפייה, פיתוי או שידול, וכי פרוטוקול גביית ההודעה (ת/1) משקף את שנאמר בה. המערערת חתמה על אמרתה לאחר שקראה אותה ואף הוסיפה, מיוזמתה, קודם לחתימה: **"אני אשתדל לא להיכנס לפי שמות ולהעביר למחלקות אחרות"** (עמ' 14 של ת/1).

קה. בית הדין הוסיף וקבע, כי הודאת המערערת הייתה שוטפת, סדורה, קוהרנטית והייתה בה התייחסות ברורה לכל שאלה שנשאלה. גם אם תשובותיה היו לקוניות ביחס למספר האישומים, טבעי שלא כל הפרטים יישמרו בזיכרונה, ובעיקר שלא נדרשה להם על ידי החוקר.

בהכרעת הדין כבר עמדה בפני בית הדין התשתית הראייתית במלואה, הן מצד התביעה והן מצד ההגנה, ובית הדין בחן את ההודאה הן לפי המבחן הפנימי והן לפי המבחן החיצוני, והגיע למסקנה כי: "**לא מצאנו כי נסדקה אמיתותה**" (עמ' 26 להכרעת דין). כן ציין בית הדין כי הסתירות עליהן הצביעה ההגנה בין עדות החוקר רפאל יאיר לעדותה של גב' קלמנוביץ אינן מהותיות ואין בהן כדי לקעקע אמינותם של עדים אלה ביחס לגביית ההודעה.

קו. עסקינן גם כאן בקביעות עובדתיות של בית הדין שראה ושמע את העדים אשר הופיעו בפניו, ואין מקום להתערב בקביעות אלה, מה גם שעיון בתשתית הראייתית שהונחה בפני בית הדין אין בה כדי להצביע על טעות שנפלה בממצאים העובדתיים, ולא כל שכן שעה שבית הדין דן בכל אחת מן הטענות שהועלו בפניו, צלל לעומק הראיות, ניתח את הראיות שהובאו בפניו, ונימק את מסקנותיו.

קז. טענה נוספת שהועלתה מטעם המערערת, על דרך החלופין, היא כי טעה בית הדין משלא פסל את ההודאה מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית, ובמיוחד משלא הובא לידיעת המערערת כי זכותה להיוועץ בעורך דין.

בית הדין התייחס לכך בהחלטתו מיום 10/12/12, וקבע' כי מן הראיות כפי שהובאו בפניו עד לאותו שלב, אין כדי לפסול את הודאתה של המערערת, וגם אי-יידועה של המערערת על זכות ההיוועצות בעורך דין, לא היה בה כדי לשנות את מסקנת בית הדין.

קח. לעניין זה הפנה בית הדין להכרעת דין שנתן בזמנו בתיק בד"מ (חיפה) 25/29, בעניינה של **סיגל זוהר** (מיום 27/10/09), שם דחה בית הדין טענה דומה בציינו, כי זכות ההיוועצות עם עורך דין תוחמה לזכותו של אדם **עצור** להיפגש עם בא כוחו לפי סעיף 34 (א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.

בנוסף, ולגופו של ענין, הסביר בית הדין שם, כי לפי הלכת יששכרוב, מקום בו הופרה זכות ההיוועצות לא בהכרח תיפסל אמרתו של נאשם, אלא על בית המשפט לבחון אם אותה הפרה הביאה לפגיעה משמעותית בחופש הבחירה של נאשם לשתוק, ואף לעניין היעדר אזהרה.

פגיעה שלא כדין בזכות השתיקה או בזכות ההיוועצות תוביל לפסילת אמרת נאשם רק כשיש באותה פגיעה, לפי אופייה ועוצמתה, בנסיבות העניין, כדי לפגוע באופן חמור בחופש הבחירה ובאוטונומיית הרצון החופשי של הנאשם בעת מסירת גרסתו.

כמו כן הפנה בית הדין, שם, לע"פ 1301/06 **אלזם נ' מדינת ישראל**, (מיום 22.6.09) בו נאמר:

"ייתכנו מקרים חריגים בהם יראה בית המשפט לנכון לפסול את הראיות אם ימצא כי נחצו

קווים אדומים ובוצעו פעולות חקירה החותרות תחת יסודותיו של ההליך הפלילי כהליך הוגן, וזאת גם אם ניתן היה להרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בהתבסס על אותה ראיה, אילו נכון היה בית המשפט להשלים עם הפסול שבה".

קט. כאמור כבר לעיל, הגיע בית הדין למסקנה שאין לפסול את הודאתה של המערערת. בהודעת הערעור נטען, כי המערערת לא יודעה בדבר זכותה להיוועץ עם עורך דין בשלב גביית הודאתה ועל כך אין מחלוקת.

נטען בערעור, **שבהלכת יששכרוב** (ע"פ 2151/98 פ"ד סא' (1) 461 מיום 4.5.06) הושארה בצריך עיון השאלה האם יש לאמץ פרשנות מרחיבה למונח: "עצור" שבסעיף 32 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ה-1965, כך שיכלול גם חשוד בביצוע עבירה המעוכב במשמורת המשטרה לצורכי חקירה.

נטען בערעור, שאין לערוך אבחנה בין "עצור" ל"מעוכב" לצורך הגשמת זכות היסוד של היוועצות בעורך דין. כן טוענת ההגנה, שעקב הנחיות פרקליט המדינה, לאחר **הלכת יששכרוב**, התפתח נוהל של יידוע חשוד בדבר זכות היוועצות. לעניין איזכורן של הנחיות פרקליט המדינה מפנה ההגנה לת"פ (שלום כפר-סבא) 2912/07 **מדינת ישראל נ' אלון ירון ואח'**, מיום 16.7.12, שם נקבע על ידי כב' השופט מ. קרשן שיש לראות את המדינה כמי שהסכימה לכך שזכות היוועצות בעורך דין מוקנית גם לחשוד שאינו בסטטוס של עצור, וחובת היידוע המוטלת על אנשי המרות המנהלים חקירה, חלה גם ביחס לסוג כזה של חשוד.

אעיר כאן, שההגנה לא הגישה ולא ביקשה להגיש את אותן הנחיות של פרקליט המדינה, ואף לא ציינה את מספר ההנחיה, אלא הסתפקה בכך שציינה כי הנחיות אלה אוזכרו בפסק הדין הנ"ל שבעניין אלון ירון.

קי. ממשיכה ההגנה וטוענת בערעור, שאין מקום לנהוג איפה ואיפה בין חשודים הנחקרים במשטרה לחשודים הנחקרים במסגרת המשמעתית. נקודת המוצא היא, כי זכות היוועצות מוקנית לחשודים בדין המשמעתי, לרבות חובת היידוע המוטלת על חוקריהם.

לטעמה של ההגנה, לא עמדה המשיבה בנטל להראות שההודאה של המערערת הייתה חופשית ומרצון בשעה שזכות היוועצות הופרה ברגל גסה הואיל והמערערת לא יודעה בדבר זכותה להיוועצות עם עורך דין.

קי"א. המשיבה בתגובתה טוענת, לעומת זאת, שאין מקום להקיש **מהלכת יששכרוב** למקרה שבפנינו שהרי עסקינן בדין המשמעתי המאפשר לחקור באזהרה עובד מדינה מבלי להודיע לו כי הוא זכאי להיוועץ בעורך דין. המשיבה מפנה להכרעת הדין של בית הדין בעניין **סיגל זוהר**, בד"מ (חיפה) 25/09, מיום 27/10/09.

עוד מציינת המשיבה, שלפי **הלכת יששכרוב** גם מקום בו הופרה זכות ההיוועצות לא תיפסל הודאתו של נאשם באופן גורף, אלא המקרה ייבחן לפי הקריטריונים שנקבעו שם.

לטעמה של המשיבה, קיים שוני מהותי בין חקירה פלילית המתבצעת על ידי חוקר משטרתי לבין חקירה משמעתית המתבצעת על ידי חוקר משמעת, הואיל ולחוקר המשמעת אין סמכות מעצר, ואף לא סמכות עיכוב, ונדרש לכל הפחות, עיכוב על מנת להקים את זכות ההיוועצות, ובענייננו אין המדובר במי שהייתה בחזקת "מעוכבת".

כמו כן, טוענת המשיבה, שהיא הרימה את הנטל הנדרש לשכנע את בית הדין שהודאת המערערת ניתנה בצורה חופשית ומרצון.

ק"ב. לאחר שנתתי דעתי לכל האמור בהחלטת בית הדין מיום 10/12/12, לרבות כל האמור בהכרעת הדין ובטיעונים המפורטים, והמנומקים שהעלו בפניי שני הצדדים, בכתב ובעל-פה, אינני סבור שיש לפסול את הודאתה של המערערת על בסיס העובדה שלא הובא לידיעתה כי זכותה להיוועץ עם עורך דין.

ק"ג. גם מתוך נקודת מוצא שעובד מדינה המוזמן לחקירה משמעתית בפני חוקר המוסמך לכך מטעם נציבות שירות המדינה דינו כדין "מעוכב" (עמש"מ (חיפה) 10-13684-05, מיום 15.8.10, שניתן בדלתיים סגורות) עדיין אין להסיק מכך, **בהכרח**, שמי שמעוכב לצורך חקירה משמעתית זכאי לכך שתובא לידיעתו זכותו להיוועץ בעורך דין.

יתר על כן, וזהו העיקר לענייננו: גם אילו היה מקום לקבוע שהופרה זכות ההיוועצות כלפי המערערת, לא היה מקום, בנסיבות העניין הספציפי שבפנינו, להורות על פסילת הודאתה. בצדק קבע בית הדין, שמהלכת יששכרוב עולה, כי לבית המשפט שיקול דעת לפסילת קבילותה של ראייה בפלילים, אם הראייה הושגה שלא כדין וקבלתה תיצור פגיעה מהותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן. על בית המשפט להביא בחשבון את כלל השיקולים הרלוונטיים: חשיפת האמת, לחימה בעבריינות, הגנה על שלום הציבור ולמול זה הגנה על זכויות הנאשם והגינות ההליך הפלילי.

ק"ד. בענייננו הגיע בית הדין למסקנה לפיה לא הופעל כל אמצעי פסול כנגד המערערת שהיה בו כדי לשלול ממנה מסירת הודאתה כשזו חופשית ומרצון. לפי עיון במוצג ת/1, ניתנה הודעתה של המערערת, שהיא גם הודאתה, באופן ספונטני, עקבי ושוטף. גם בעדותה של המערערת בפני בית הדין, אין כדי לשנות מסקנה זו.

שוב אזכיר את מה שכבר הדגשתי קודם לכן, שלמעשה אין מחלוקת עובדתית בין הצדדים לגבי העובדות הבסיסיות של שליפת המידע. המחלוקת מתמקדת למעשה בשאלה האם שליפת המידע מן המאגרים הייתה כדין ולצרכי עבודתה של המערערת, אם לאו. לא עולה מן התשתית הראייתית שהונחה בפני בית הדין שאי-יודע

המערערת בדבר זכותה להיוועץ עם עורך דין פגעה באופן חמור בחופש הבחירה ובאוטונומיית הרצון החופשי של המערערת בעת מסירת גרסתה.

קט"ו. לסיכום:

אני דוחה את הטענות שהועלו בערעור לפיהן שגה בית הדין משלא זיכה את המערערת לפי דוקטרינת ההגנה מן הצדק, ומשלא פסל את הודאתה של המערערת. סבורני, שלא נפל פגם במסקנותיו אלה של בית הדין המעוגנות כראוי בתשתית הראייתית שהונחה בפניו.

קט"ז. טענה נוספת שהועלתה בערעור היא, שהמשיבה לא הוכיחה את הרכיב הנפשי הנדרש, דהיינו, שהמערערת הייתה מודעת או יכולה הייתה להיות מודעת לטיב המעשה, כשהנטל המוטל על המשיבה בבית הדין למשמעת הוא כנטל התביעה במשפט פלילי. לטעמה של המערערת, היא הוכיחה שכל אשר עשתה היה אך ורק לטובת המל"ל בכלל, ולטובת המבוטחים שפנו אליה, בפרט, והיא השיבה למבוטחים ככל שביכולתה, מכוח תפקידה, כפי שגם העיד מי שהיה מנהל הסניף מר בוטבול.

קי"ז. המערערת חוזרת וטוענת בערעורה, כי טעה בית הדין, משקבע שהמשיבה הוכיחה כדבעי את עבירות המשמעת המיוחסות לה, ובקובעו שהמערערת הציגה שאילתות ושלפה מידע ממאגרי המל"ל למרות שהדבר היה בטיפול מחלקות אחרות של המל"ל, וכן שהמערערת פעלה במקרים מסוימים מבלי שהמבוטח הזדהה בפניה בתעודת זהות או אמצעי זהות אחר. נטען בערעור, שהמערערת לא נשאלה בעניין זה ולא ניתנה לה הזכות להתגונן.

כמו כן, נטען, כי שגה בית הדין בקובעו כי המערערת הפרה את הוראות הנוהל שחייבו אותה, ומסרה מידע אישי לגורמים שאינם בתחום טיפולה, וכן בכך שמסרה מידע פרטני לגורמים שונים שלא היו מבוטחים במחלקתה, אשר לא הזדהו בפניה, ומבלי שהוצג יפוי כוח ביחס אליהם.

קי"ח. כמו כן נטען בערעור, ששגה בית הדין בצאתו מתוך הנחה כאילו שימשה המערערת כעובדת קבלת קהל (דלפק קדמי) בנוסף לעבודתה בענף נפגעי עבודה, שהרי בתקופה הרלוונטית לא היה דלפק קדמי בסניף עפולה, ותשובתו של מר בוטבול לעניין דלפק קדמי ניתנה באופן כללי.

קי"ט. עוד ובנוסף, חוזרת וטוענת המערערת, כי שגה בית הדין בקובעו שהמערערת בחרה בהעדפה פסולה בין האנשים שפנו למל"ל וזאת משום שלא נטען ולא הוכח כי המערערת "עשתה פרוטקציה" למי שפנה אליה. במיוחד הודגש בערעור, כי למערערת הסמכות מטעם המל"ל, הן בענף נפגעי עבודה הן במחלקת גבייה, והן הרשאות למערכת המחשוב של המל"ל בתחומים אלה, ומנהל הסניף לא ביטל את ההרשאות כשעברה המערערת מתפקיד לתפקיד במטרה שתוכל לתת שירות לכל פונה.

קכ. המערערת חוזרת על טענתה, שהמל"ל הכניס אותה לסיטואציה שאינה מתקבלת על הדעת כשהיא פועלת לפי הוראות מנהל הסניף ולפי הנהוג בסניף ובסופו של יום מוצאת עצמה מורשעת על ידי בית הדין.

המערערת מתייחסת בהמשך ערעורה גם לכל אחד ואחד מן הפונים לפי המפורט בנספח א' של התובענה וטוענת, כי שגה בית הדין משהרשיע אותה לגבי פונים אלה.

קכ"א. כפי שכבר ציינתי, הצביע ב"כ המשיבה בתגובתה על כך שב"כ המערערת טוענת אמנם שהמשיבה לא הוכיחה את הרכיב הנפשי הנדרש, אך גם אינן מפרטות מהו היסוד הנפשי הנדרש בעבירות משמעת.

ב"כ המשיבה הצביעה על כך שלפי ער"מ 6494/00, **חזי נגד מדינת ישראל**, פ"ד (5) 101, בעמ' 108, נקבע, כי די להוכיח יסוד נפשי של רשלנות בדין משמעת:

"היסוד הנפשי הנדרש בדרך כלל בדין המשמעת, כלומר שכעובד סביר, לא כל שכן כמנהל סביר, היה עליו להיות מודע לטיב המעשה ולקיום הנסיבות של עבירת המשמעת".

אין המשיבה כופרת, כמובן, בכך שרמת ההוכחה הנדרשת בדין המשמעת היא מעבר לספק סביר, אך מוסיפה, כי בית הדין פעל לפי רמת הוכחה זו ולפיה הרשיע את המערערת. דהיינו, המשיבה טוענת שעלה בידה להוכיח שהמערערת היתה צריכה להיות מודעת לקיום מעשיה ולנסיבות ביצוען, שאינן בהתאם לנוהל המל"ל.

קכ"ב. אין בידי לקבל את טענותיה של המערערת. שוכנעתי, כפי שגם קבע בית הדין, שהמשיבה עמדה בנטל ההוכחה הנדרש ממנה והוכיחה מעבר לספק סביר שהמערערת ביצעה את העבירות שיוחסו לה בהתאם לכתב התובענה, ואינני מקבל את השגותיה של המערערת שפורטו בהרחבה, כמצויין כבר לעיל.

קכ"ג. אזכיר את מה שכבר ציינתי קודם לכן, שהמערערת עצמה אישרה בעמ' 71 לפרוט':

"...גם לא הנחו אותנו לא לעזור אלא להפך, להקשיב ואם אפשר לעזור- כמובן לפי הנהלים, דברים שאני לא יכולה ואין לי הרשאה- בטח שלא" (ההדגשה שלי - י.ג).

קכ"ד. אשר לטענה לפיה מי שהיה מנהל הסניף לא ביטל את ההרשאות משעברה המערערת מתפקיד לתפקיד, וזאת על מנת לאפשר לעובדים, ובהם גם המערערת, לשלוף מידע מול המאגרים ולסייע לפונים גם מעבר לתחום הספציפי בו הם עוסקים, אזכיר, שבית הדין קבע כי עדות מר בוטבול שהיה עד הגנה אופיינה במגמתיות בולטת כשלעיתים רב היה בה המעומעם על הבהיר והמבואר (עמ' 22

להכרעת הדין). עוד הוסיף בית הדין כי אינו משוכנע שהשארית ההרשאות בידי המערערת נעשתה במכוון על ידי מר בוטבול ולא מחמת מחדל של הנהלת הסניף.

אחזור ואפנה לדברי בית הדין בעמ' 24 להכרעת הדין:

"אף אם ניתנו לעובדים אחרים בסניף הרשאות גורפות כפי שניתנו לנאשמת, לא הובאו בפנינו, עד כה, ראיות כלשהן כי גם עובדים נוספים מהסניף נכשלו בעבירות מהסוג ומהאופי בו נכשלה הנאשמת".

קכ"ה. במה דברים אמורים?

אילו הייתה המערערת משתמשת בהרשאה לשליפת מידע מן המחשב שניתנה לה בתקופת עבודתה במחלקת הגבייה (שם עבדה עד 2004) ואשר לא בוטלה לאחר שעברה לתפקיד אחר, לצורך מילוי מטלה המוטלת עליה במסגרת עבודתה הרגילה בענף נפגעי עבודה כי אז אכן לא ניתן היה לבוא אליה בטרוניה, שהרי שימוש מסוג זה בהרשאה של המחלקה הקודמת נעשה לצורך עיסוקה הנוכחי של המערערת.

לא זה המצב במקרה שבפניי, דהיינו, המערערת, הגם שהייתה מודעת לקיומם של נהלים, נכנסה לפי קביעת בית הדין למאגרי מידע שונים **ללא** כל קשר לעיסוקה בענף נפגעי עבודה, ומה גם שפעולתה זו של המערערת נעשתה לגבי קהל ספציפי מאוד, דהיינו, קרובים, מכרים או שכנים או כאלה שאותם קרובים, מכרים או שכנים הפנו אותם למערערת, אך לא לגבי כלל הציבור.

לכן, בצדק, קבע בית הדין, שאין בידו לקבל את טענותיה של המערערת, וכי עלה בידי המשיבה להרים את נטל ההוכחה המוטל עליה, מעבר לספק סביר.

אוסף, שגם בהניחי לטובת המערערת, שכניסתה לפרטיו של שושן אביאל (אחד מן הפונים לפי נספח א'), לצורך בירור מספר הבית שלו, כדי לשלוח אליו טופס של המל"ל, איננה בבחינת הפרה של הנוהל, וזאת נוכח דברי עו"ד גב' בן ישעיהו בחקירתה הנגדית (עמ' 39 לפרוט': **"אני לא רואה בזה בעיה"**).

אין באמור לעיל כדי לשנות את תוצאת הכרעת הדין, וזאת נוכח כל שאר שליפות המידע כעולה מן הרשימה (נספח א' של התובענה).

קכ"ו. בערעור נטען גם ששגה בית הדין בקובעו בסעיף 5 של הכרעת הדין:

"אף אם המערערת שימשה כעובדת קבלת קהל (דלפק קדמי) בנוסף לעבודתה באגף נפגעי עבודה, הרי היא עדיין חרגה מסמכותה".

עמוד 40

נטען בערעור, שבתקופה הרלוונטית כלל לא היה דלפק קדמי בסניף המל"ל בעפולה (כפי שקיים כיום), ומה גם שתשובת מר בוטבול בענין דלפק קדמי לא התייחסה לסניף עפולה, אלא ניתנה באופן כללי.

אכן, מר בוטבול העיד, שעד פרישתו (ינואר 2011) לא היה דלפק קדמי בסניף עפולה, אך יש לשים לב (כפי שמציינת ב"כ המשיבה בתגובתה) שבית הדין לא קבע פוזיטיבית שהמערערת עבדה בדלפק הקדמי, אלא כתב בעמ' 5 רישא של הכרעת הדין:

"אף אם הנאשמת שימשה כעובדת קבלת קהל (דלפק קדמי) בנוסף לעבודתה באגף נפגעי עבודה" (ההדגשה שלי - י.ג.).

מכל מקום, בהנחה שהמערערת כלל לא עבדה ב"דלפק קדמי" אלא רק בענף נפגעי עבודה אין בכך כדי להביא לשינוי בתוצאות הכרעת הדין, שהרי בכל מקרה, וכפי שהוסבר כבר בהרחבה, המערערת אכן הפרה בהתנהלותה את הוראות הנוהל.

קכ"ז. טענה נוספת בערעור היא ששגה בית הדין משהרשיע את המערערת בהפרת כלל 9.02 לכללי האתיקה לעובדי המדינה (סעיף 83 של הודעת הערעור). אכן, נראה לי, כי בענין זה נפלה שגגה בהכרעת הדין ואסביר: סעיף 9.02 לכללי האתיקה של עובדי המדינה קובע:

"עובד המדינה לא ישתמש במישרין או בעקיפין במידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו או בקשר אליהם, לשם קידום ענייניו או ענייניו של כל אדם אחר שלא כדין".

בהמשך קובע סעיף 9.03 של כללים אלה:

"עובד המדינה לא יוציא מידע ממחשב או מרשומות שבידו או שבאחריותו או בהישג ידיו, שלא לצורך מילוי תפקידיו ולא יעשה במידע זה שימוש שלא כדין".

(ההדגשה שלי - י.ג.)

בית הדין קבע בהכרעת הדין (בעמ' 29) כי המערערת הפרה את כלל 9.02 של כללי האתיקה, ואולם בכתב התובענה (סעיף 3) יוחסה למערערת הפרה של סעיף **9.03** של כללי האתיקה, משמע, לענייננו, שליפת מידע על ידי המערערת שלא לצורך מילוי תפקידה, והוא הסעיף הרלוונטי להרשעתה של המערערת, ואולם, שגגה זו אין בה כדי להביא לשינוי התוצאה הכוללת של הכרעת הדין.

קכ"ח. גם אין לקבל את טענת המערערת כנגד הרשעתה לפי סעיף 10.04 של כללי האתיקה של עובדי המדינה:

"עובד המדינה אשר מוטל עליו לטפל בעניינו של אדם אשר היו או יש ביניהם קשרי עבודה, חברות, משפחה או כל קשר אחר ואשר יש חשש כי עקב כך יושפעו שיקוליו המקצועיים, יפסול את עצמו מלטפל בענין ויודיע על כך לממונה עליו".

נטען בערעור (סעיף 84), שמטרת סעיף 10.04 היתה בנוגע למתן החלטה שבסמכות העובד להחליט - דהיינו, מתן החלטה בתביעתו של מבוטח או לגבי מה שקשור למתן החלטה כזו, ואילו בענייננו לא נטען כלל שהמערער החליטה בתביעה או בכל הקשור למתן החלטה בתביעה בנוגע למי מאלה שפנו אליה והמפורטים בנספח א' לתביעה.

אין בידי לקבל טענה זו. אני מאמץ את עמדת בית הדין לפיה מטרת הסעיף היא קביעת נורמה התנהגותית (ללא קשר למתן החלטה או לפעולה אחרת) כדי למנוע חשש שקשרים חברתיים, משפחתיים, או קשרים קרובים אחרים, ישבשו את שיקוליו המקצועיים של העובד.

קכ"ט. גם לגבי הרשעת המערער בסעיפים 17 (1), 17 (2), 17 (3) של חוק המשמעת, כמו גם בכלל 10.04 של כללי האתיקה לעובדי המדינה, סעיף 4 של חוק המחשבים, התשנ"ה-1995, וכן סעיפים 42.212, 65.131, 65.184 ו-65.195 של כללי התקשי"ר לא נפל כל פגם בהכרעת הדין של בית הדין.

נתתי דעתי לכל הטענות וההשגות שהעלו באות-כוחה של המערער הן בכתב והן בעל-פה, ואולם, קביעותיו, נימוקיו ומסקנותיו של בית הדין מקובלות עליי במלואן.

לפיכך, אני דוחה את הערעור על הכרעת הדין.

קל. בטיעוניה לאמצעי המשמעת ביקשה המשיבה להטיל על המערער את אמצעי המשמעת של: נזיפה חמורה, הפקעת משכורת קובעת, והורדה בדרגה לשנה אחת. המל"ל הצטרף לעמדת המשיבה וזאת משום שהוא רואה בחומרה כל כניסה למאגרי המידע שלא לצורכי עבודה, ומנגד הביא בחשבון שמדובר בעובדת מסורה ומקצועית, בעלת תודעת שירות גבוהה מאד.

קל"א. ההגנה סברה, שניתן להסתפק בהתראה בלבד וציינה, שלא צמחה למערער תועלת ממעשיה נשוא התובענה, לא הובא בפני בית הדין עד כה מקרה הדומה בנסיבותיו למערער, והיא ביצעה את מעשיה כדי לעזור לציבור המבוטחים, ופעלה כ"ראש גדול", שכן תפיסת מנהל הסניף דאז היתה להעניק שירות בכל נושא ולא להטריח את קהל הפונים. מדובר, כך נטען, בעובדת מסורה, אכפתית ובעלת ידע רחב שהיו לה הסמכות רבות והרשאות לא מצומצמות ומכוחן העניקה שירות רחב.

עוד נטען מטעם ההגנה, שבמל"ל גם נהוג שעובדים מבררים פרטים ביחס לתביעות של בני משפחה המטופלות בסניפים אחרים.

המערערת עצמה אמרה לבית הדין, שהיא סבורה שהעניקה שירות טוב לציבור, אם כי מבינה שטעתה, למרות שפעלה לפי בקשותיו של מנהל הסניף דאז.

המערערת ביקשה שבית הדין ישית עליה עונש מינימלי בהתחשב בכל המקרים בהם סייעה לאחרים, ואין המדובר בשליפת מידע לסקרנות או חטטנות.

בנוסף נטען, שלמערערת ארבעה ילדים הסמוכים על שולחן ההורים (הבן הגדול סטודנט) ובעלה פוטר מעבודתו לאחר 24 שנות עבודה עקב צמצומים, ועובד בכל מיני מקומות עבודה במשכורת פחותה משמעותית.

קל"ב. בית הדין שקל את חומרת העבירות, תכלית אמצעי המשמעת, נסיבותיה האישיות של המערערת ומידתם של אמצעי המשמעת וקבע, כי המערערת הפרה פעם אחר פעם נהלים אשר באו לשרת אינטרסים ציבוריים ומדיניות ציבורית, ובראשם הגנה על מאגרי המידע.

המערערת הפלתה לטובה מקורבים ומכרים וטענה, שבכך ביקשה להעניק שירות יעיל לציבור הפונים לסניף. ואולם, כך קובע בית הדין, המטרה אינה מקדשת את האמצעים ויעילות אינה בבחינת ערך עליון כשעסקינן באפליה ובהעדפה ממניעים לא ענייניים או פסולים שכן השירות לציבור אמור לפעול בצורה מסודרת, שוויונית, ללא משוא פנים וללא העדפה. מאידך גיסא, התרשם בית הדין מתפקודה החיובי של המערערת במל"ל, חוות הדעת אודותיה ומכתבי ההוקרה בעניינה, והשבחים בגין השירות שהעניקה לציבור.

כמו כן הביא בית הדין בחשבון את מצבה המשפחתי והכלכלי של המערערת ואת העובדה שבעלה נאלץ להפסיק את עבודתו במפעל בו הועסק שנים ארוכות.

לפיכך החליט בית הדין להימנע מהפקעת משכורתה של המערערת ולהסתפק בהורדת דרגתה לתקופה מתונה יחסית. לפיכך, הוטלו על המערערת אמצעי המשמעת של נזיפה חמורה והורדה בדרגה אחת לתקופה של תשעה חודשים.

קל"ג. בערעור נטען, שאמצעי המשמעת שהוטלו על המערערת חמורים ואינם עולים בקנה אחד עם המעשים שביצעה ונתבקש, לחלופין, להקל בעונשה ולהעמידו על התראה בלבד.

קל"ד. שונה עמדת ב"כ המשיבה הסבורה שאין להתערב באמצעי המשמעת שהטיל בית הדין אשר הם ראויים ומידתיים.

מוסיפה ב"כ המשיבה, שככלל לא תתערב ערכאת הערעור בגזר הדין של בית הדין למשמעת אלא במקרים חריגים.

טוענת ב"כ המשיבה, שאין בערעור כל נימוק מדוע לטענת המערערת העונש שהוטל עליה חמור, ולא אוזכרה לענין זה כל אסמכתא בערעור, מה גם שבית הדין הסביר שהמערערת הפרה פעם אחר פעם את הנהלים שנועדו לשרת אינטרסים ציבוריים ומדיניות ציבורית, ובראשם הגנה על מאגרי מידע. המערערת הפלתה לטובת מקורבים ומכרים וטענה, שבכך ביקשה להעניק שירות יעיל לציבור הפונים למשרדי הסניף.

המשיבה מדגישה, ש"המטרה אינה מקדשת את האמצעים" והיעילות אינה גוברת על שיקולים של עבודה מסודרת בשירות הציבורי, שוויונית, ללא משוא פנים, וללא העדפה.

קל"ה. ב"כ המשיבה הפנתה לדברי בית המשפט העליון ב-עש"מ 7111/02 **אשואל נגד נציב שירות המדינה**, פ"ד נ"ז (1) 920:

"העבירות המשמעותיות של שליפת המידע ממאגרים שלא לצורך התפקיד יוצרות פגיעה קשה בתדמיתו של שירות המדינה".

כן מפנה ב"כ המשיבה לע"פ (מחוזי תל אביב) 71272/02 **מדינת ישראל נגד עמרן** (מיום 22.12.03) שם נקבע, שהשאיפה להצלחה ושגשוג של הגוף בראשו עומד הנאשם אינה עומדת מעל הכל והמטרה, גם כשהיא חיובית, אינה מקדשת את האמצעים ומנהל טוב הוא רק זה שפועל במסגרת החוק.

קל"ו. מוסיפה ב"כ המשיבה, שהמערערת עבדה זמן לא מועט במל"ל, ובמעקב של 3 שבועות בלבד נתפסה 12-14 פעמים שולפת מידע פרטני ואישי כדי להיטיב עם מקורביה. במעשיה של המערערת יש פגיעה תדמיתית באמון הציבור במל"ל שנחזה כמטפל באופן לא שוויוני בפניות המובאות לפתחו.

עוד טוענת ב"כ המשיבה שהיתה במעשיה של המערערת חריגה מכללי האתיקה, בניגוד לטוהר המידות של כל עובד מדינה והושתו אמצעי משמעת המבהירים שאין מקום למעשים מסוג זה במגזר הציבורי.

לכן עותרת ב"כ המשיבה לדחיית הערעור על גזר הדין.

קל"ז. לאחר שנתתי דעתי לגזר הדין, לטיעונים שהועלו מטעם שני הצדדים בפני בית הדין, לטענות שבערעור, בכתב בעל פה, ולתגובת ב"כ המשיבה, אני סבור שיש לקבל חלקית את הערעור על גזר הדין.

קל"ח. כל הנימוקים, לחומרה ולקולא, כפי שהועלו בגזר הדין של בית הדין מקובלים עליי במלואם.

סבורני, כי אין צורך לחזור ולהדגיש את החומרה בה יש להתייחס לכך שהמערערת חרגה מסמכותה, הפרה את

הוראות הנוהל שחייבו אותה, ומסרה מידע פרטני לגורמים שלא היו בתחום טיפולה (נפגעי עבודה), מה גם שהם לא הזדהו בפניה באמצעות תעודת זהות או אמצעי זיהוי אחר.

עצם הכוונה להעניק שירות טוב ויעיל אכן אינה מקדשת את האמצעים, כפי שבצדק קבע בית הדין.

קל"ט. אין המדובר במקרה חריג אחד אלא ב-12 מקרים של שליפת מידע מן המאגרים על פני פרק זמן של שלושה שבועות, ומסירתו לפונים אליה, תוך הפרת הוראות הנוהל שחייבו את המערערת.

בית הדין הפנה, ובצדק, לדברי בית המשפט העליון ב-ער"מ 1/82 **עיריית תל אביב נגד רובין**, פ"ד ל"ו (3) 579:

"העובד בשירות כאמור נתון למרותם של הממונים עליו וחייב לקיים הוראותיהם. המשמעת היא מרכיב יסודי בשירות הציבורי כאמור ובלעדיה לא ייכון השירות ולא יוכל לקיים את המוטל עליו....".

בענין עש"מ 6348/01 **יפתח בן-דוד נגד נציבות שירות המדינה**, פ"ד נ"ו (2), 918, בעמ' 923, עמד בית המשפט העליון על סיכון הפגיעה בפרטיות כתופעת לוואי של ההישגים של העידן המודרני.

קמ. בית הדין אכן עמד בנימוקי גזר דינו על כך שהמערערת הפרה פעם אחר פעם את הנהלים שנועדו לשרת אינטרסים ציבוריים ומדיניות ציבורית, ובראשם הגנה על מאגרי מידע.

המערערת העדיפה מקורבים ומכרים וטענה, שבכך ביקשה להעניק שירות יעיל לציבור הפונים למשרדי הסניף. בית הדין הדגיש, ובצדק, שהשירות לציבור אמור לפעול בצורה מסודרת, שוויונית וללא משוא פנים, המטרה אינה מקדשת את האמצעים, ואין להשלים עם אפליה והעדפה ממניעים שאינם ענייניים או פסולים.

קמ"א. בית הדין הביא בגזר דינו בחשבון, לקולא, את תפקודה החיובי של המערערת במל"ל, חוות הדעת החיוביות לגביה, מכתבי ההוקרה והשבחים בגין השירות שהעניקה לציבור, זאת בנוסף לשיקולים האינדיבידואליים באשר למצבה המשפחתי והכלכלי.

ואולם, סבורני, שגזר הדין לא העניק משקל ראוי להתנהלות הסניף בתקופה הרלוונטית.

על מנת לוודא שמתקיימות הוראות הנוהל ניתן היה לצפות שיתקיים פיקוח על ההרשאות שניתנו לעובדים לצורך שליפת מידע מן המאגרים.

כך, למשל, כאשר עובד עובר בסניף מתפקיד במחלקה אחת לתפקיד במחלקה אחרת - יש לבחון האם אין מקום לבטל את הרשאתו לגבי המחלקה אותה עזב, אלא אם קיים נימוק ממשי שיצדיק השארת ההרשאה מן המחלקה הקודמת בתוקפה.

קמ"ב. מעדות מנהלו לשעבר של הסניף עולה שלא בוצעו בדיקות אפקטיביות, ובפועל לא היה פיקוח של ממש על שליפות המידע על ידי העובדים מן המאגרים (תשובת מנהלו לשעבר של הסניף לשאלות חבר המותב בעמ' 89 לפרוט').

עוד עולה מן העדויות, שמנהלו לשעבר של הסניף נשאל בחקירה הנגדית האם תקין בעיניו שכל שליפות המידע של המערערת נוגעות לאנשים שהיא מכירה, ולא לצורך עבודתה, והשיב:

"... אני לא מכיר את כל השליפות ואולי היו גם אקראיים, אני לא רואה בזה בעיה באופן עקרוני. אם כשאדם פונה בשאלה ואם אפשר לתת תשובה - לתת תשובה. אם זה תקין או לא, אני אומר שוב ומדברים בהנחה שזו תיאוריה, שעובד צריך לתת תשובות - שייתן. תקין ואני לא רואה בכך חריגה ואני בטוח שהיא גם לא היחידה בסניף ...".

(עמ' 88-89 לפרוט').

וכן בעמ' 84 לפרוט':

"ש. מה ההוראה, אם קיימת במוסד לגבי כניסה למחשב, אם לפי שם ושם משפחה, או לפי ת.ז. או שאין הוראה בנושא זה?

"ת. לא, למיטב זכרוני אין שום הוראה איך להיכנס למחשב: ת.ז. או שם, מה שחשוב זה לתת את השירות והטיפול לאנשים היושבים מולך, הדרך לא חשובה".

(ההדגשה שלי - י.ג.).

קמ"ג. אין ספק שהמערערת חייבת היתה לפעול לפי הוראות הנוהל של המל"ל, והמערערת היתה מודעת לקיומן. לא היתה למערערת סמכות לשלוף מידע שאיננו בתחום טיפולה (נפגעי עבודה). קל וחמר שאסור היה למערערת לשלוף את המידע לפי פניות של מקורבים אליה או מי מטעמם, שמשמעותה התנהלות בלתי שוויונית והעדפה אסורה של מקורבים.

לכן, בדין הורשעה המערערת בהתאם לקביעות, לנימוקים, ולמסקנות שבהכרעת הדין. ואולם, במסגרת גזר הדין סבורני, שהיה מקום ליתן משקל גבוה יותר לעובדה שלא היו פיקוח ובקרה אפקטיביים מצד ההנהלה לגבי ההרשאות לשליפת מידע שבידי העובדים, לרבות ביטול הרשאות ביחס למי שעבר לתפקיד אחר, ככל שאין צורך

שאותו עובד יחזיק הרשאה ביחס למחלקה אותה עזב, כשם שלא היתה בקרה אפקטיבית לגבי השאילתות למידע שהציגו העובדים (בקרה שנעשתה לגבי המערערת באותם שלושה שבועות שהתנהלה הביקורת שבעטיה הוגשה נגדה התובענה).

השירות הטוב והיעיל חייב להתבצע **במסגרת** הוראות הנוהל של המל"ל, ותפקיד ההנהלה הינו הטמעת הוראות הנהל, יישומן, וכן פיקוח ובקרה אפקטיביים.

קמ"ד. סבורני, כי מטעמים אלה יש להקל באמצעי המשמעת שהוטלו על המערערת, מה גם שאין מחלוקת על כך שמדובר בעובדת ותיקה, מסורה, יעילה, שזכתה לחוות דעת חיוביות ביותר, מכתבי הוקרה, ושבחים.

קמ"ה. על יסוד כל האמור לעיל אני מקבל חלקית את הערעור על גזר הדין, מבטל את אמצעי המשמעת שהטיל בית הדין על המערערת בגזר דינו מיום 7.11.13, ומטיל במקום זאת על המערערת את אמצעי המשמעת של נזיפה.

על יסוד הסכמת באות כח שני הצדדים, אני מורה למזכירות להמציא את העתקי פסק הדין אל:

ב"כ המערערת - עוה"ד גב' י. סירוטה ו/או עוה"ד גב' א. טורנר - שטרנברג, חיפה.

ב"כ המשיבה - עוה"ד גב' מ. יוזבגי, פרקליטות מחוז חיפה (פלילי).

ניתן היום, ב' אלול תשע"ד, 28 אוגוסט 2014, בהעדר הצדדים.